

CENY PRZEMUMERATY:

„Gazeta Poranna“ 1 Mk. „Gazeta Wieczorna“ 70 fen.
 W prenumeracie miesięcznej: „Gazeta Poranna“ wraz z przesyłką pocztową 20 Mk. „Gazeta Wieczorna“ wraz z przesyłką pocztową 14 Mk. -- Oba wydania („Poranna“ i „Wieczorna“ z przesyłką pocztową 32 Mk.

Ogłoszenia

przyjmuje Administracja, ul. Sokoła I. 4, gdzie też udziela się bezpłatnie wszelkich wyjaśnień i porady w sprawach reklamy, w szczególności przy układaniu treści ogłoszeń.
 W Warszawie nabyć można „Gazetę Poranną“ i „Gazetę Wieczorną“ w Biurze dzienników „Promień“, ul. Widok I. 19.

GAZETA

WIECZORNA

wychodzi codziennie o godzinie 1 popoł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna“)

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcji przy ul. Sokoła 4/I. Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5126.

Lwów, piątek 12 marca 1920

Rok XI

Antyrosyjski sojusz militarny państw kresowych!

Rosya sowiecka nie uzna niezawisłej Ukrainy!

Waga zwycięstwa.

Lwów, 11. marca.

(i) Świetne zwycięstwo armii polskiej nad czerwoną pod Mozyżem i Kalenkowiczami, tak oplakane przez komunisty i pisma sowieckie — ten czyn wspaniały, po linii Żółkiewskiego zwycięstwy idący, oświetlił znakomicie słowa Naczelnika Państwa, wyrzeczone ostatnio do dziennikarza francuskiego. „Wiem dobrze, że bolszewicy koncentrują wielkie siły na naszym froncie. Mylą się, sądząc, że mogą nas w ten sposób przestraszyć i postawić wobec pewnego rodzaju ultimatum. Nasza armia jest gotowa“.

Oto zdumiewające potwierdzenie, oto wyrażona i nade wszystko przekonująca mowa faktów i jeszcze dowód niepospolity, jak dalece ten Wódz zna swoją armię i niczego na wiatr nie mówi — na koniec zaś: co za pierwszorzędną atut do rokowań w Orszy, czy Smoleńsku!

Z popłochu, wywołanego w prasie sowieckiej, z demoralizacji krasnoarmiejców, można wnosić o ważności naszego zwycięstwa. Bo wszakże ten sukces polski, niszcząc linię kolejową Witebsk-Mohylew - Żłobin - Mozyrz - Korosteń-Zytomierz-Berdyczów, wiodącą wzdłuż frontu bojowego, wskazał kręgosłup wojsk bolszewickich, przekreślił ich kalkulację strategiczną. O dwie wiorsty już tylko oddaleni jesteśmy od Dniepru. Cóż zaś może powstrzymać dalszy pochód w obecnym stanie rzeczy?

A skoro nie wstrzyma, tedy znaczenie moralne zwycięstwa jest zaiste niezwykle. Albowiem każdy rząd trzyma się głównie powodzeniem oręża, czego wybitnie doświadczył na sobie właśnie rząd sowiecków. Do obecnej potęgi wyrósł na klęskach Kołczaka i Denikina. Po ich porażkach zajaśniała barbarzyńska prawda sowiecka. Wtedy to wzbił się w pychę ich kanon. Zdawało się koalicji, że jest to armia nielada szkoły, której byle oręż nie poradzi. Odrazu też zmieniła ton wobec bolszewików. „A oto żołnierz polski znowu pokazał, co potrafi!“

Ostatni jego czyn nie tylko podkopał ogromnie autorytet rządu rad w Rosji, nie tylko obudził drzemającą i zahukaną strachem nienawiść przeciw czerwonemu terrorowi, który, krzycząc o równości i nowym porządku społecznym w istocie zubożył i cofnął Rosję o cały wiek kultury materialnej i

Ciąg dalszy na str. 2-giej

Antyrosyjski sojusz militarny państw kresowych!

Wiedeń, 11 marca.

(Telef.) (fr.) Z Moskwy donoszą: Sowiecka „Prawda“ pisze, iż pertraktacje między Polską, Finlandyą, Lotwą i Rumunią mają na celu stworzenie związku państw graniczących z zachodnią Rosyą. Sojusz ten byłby skierowany przeciw Ro-

syi a państwa sojusznicze miałyby obowiązek pospieszenia wzajemnie sobie z pomocą w razie wojny z Rosyą. W kłótni obronnej, wytworzonej drogą owego sojuszu, jedynym wyłom stanowiłaby Estonia, która już zawarła pokój z Rosyą.

Sowiecka Rosya nigdy nie uzna niezawisłej Ukrainy!

Wiedeń, 11 marca.

(Telef.) (fr.) Z Moskwy donoszą: Jak się dowiaduje sowiecka „Prawda“ jednym z pierwszych punktów rokowań z Polską ma być poruszona kwestya Ukrainy, Rosya nigdy nie uzna jej niezawisłości, gdyż byłoby to dla Rosyi śm.ertel-

nym ciosem, a skazanie jej na odcięcie od morza Czarnego i pozbawienia węgla i surowca, byłoby dla niej katastrofą. Rosya bez portów morskich nie może istnieć i dlatego musi w swych rękach utrzymać wybrzeże morza Czarnego.

Mordy i gwałty czeskie w Cieszyńskim trwają dalej!

Cieszyn, 11. marca.

(Telef.) (G). Onegdaj wieczorem zapewniono ze strony aliantów, że komisya zapanuje nad sytuacją i że więcej do wykroczeń nie przyjdzie. Tymczasem napady czeskie nie ustają. Po południu Czesi rozbili wiec w Orłowie. Po zebraniu rozdali motłochowi pałki, rewolwery i granaty ręczne. Bandy czeskich legionarzy w samochodach wyjechały do Michałkowic i Bogumina. O 10 wiecz. banda czeska, złożona z 500 ludzi, prowadzona przez 30 żandarmów, ruszyła na Karwinę. Na szybie „Henryka i Franciszka“ banda ta urządziła pogrom ludności polskiej. Zdemolowano do-

my, bity dzieci i kobiety. Napad ten był zupełnie niespodziewany. W tej chwili odezwały się na szczybach syreny. To górnicy dawali znać o mordach czeskich. Pomoc jednak do Karwiny nie przyszła. Czesi dopiero w południe cofnęli się. W Karwinie zabili Czesi jednego żołnierza francuskiego, a dwóch ciężko poranili. Nadto zdemolowali lokal pracy i Czytelnia polskiej. Równocześnie w Polskiej Lutyni inna banda czeska urządziła straszliwy pogrom. To samo stało się w Dzieńmowicach.

ROZWYDRZENIE CZECHÓW PRZECIW ALIANTOM.

Cieszyn, 11 marca.

(Telef.) (G) W Orłowej Czesi wyładowali swoje rozwydrzenie także przeciwko aliantom. Zatrzymali oni samochod pulk. Berettiego, przewodniczącego komisji administracyjnej w Karwinie. W Sierocińcu, w Orłowej, gdzie dwaj francuscy żołnierze pełnili straż nad aresztowanymi (?) Polakami, banda czeska chciała rozbroić Francuzów, ci jednak oparli się temu. Czesi rozbestwieni wołali: precz z aliantami! wymordować aliantów! powystrzelamy tych przybłędów z Parwza itd.

PULKOWNIK CZESKI WZYWA DO MORDU.

Cieszyn, 11 marca.

(Telef.) (G) Na niedzielnym wiecu w Orłowej osławiony pulk. czeski Schneiderek wzywał obecnych do rozpoczęcia mordów we wtorek, albo we środę. Jego tedy uważać należy za aranzera masowych zbrodni Czechów, obecnie już zupełnie zbolszewizowanych.

duchowej i wydzwignię do steru nie tylko warstwą społeczną. Czyn żołnierza polskiego, precyzyjny postawę rządu naszego wobec sowieków, jest zarazem pełną ekspresyjną wskazówką dla sfer zarówno lewicowych, jak i prawicy, zmierzającej teraz do pokoju „coute que coute”. Wszakże nie tylko odszczepieńczy herold narodowej demokracji, p. Nowaczyński, zaśpiewał łabędzią pieśń na temat pokoju. Ci, z którymi się tak serdecznie poróżnił, prą intensywnie, acz niezupełnie jeszcze może wyrażnie do tej samej przystani — jak o tem przekonać się można z łamów zarówno „Gazety Warszawskiej”, jak i jej lwowskiej filii. A wbrew tej całej dyalektyce, żołnierz polski tak wspaniale podkresła mieczem dostojne w swej jasności słowa Piłsudskiego: „Nigdy nie zawrzemy pokoju pod presją gróźb!”

„Ody usiłuje mi się podsunąć nóż ku gardłu, odczuwam to, jako nieprzyjemne wrażenie. Lecz nie jestem człowiekiem, z którym można dyskutować taką metodą. Mogę również przemawiać argumentem siły i mogę stać się nieprzyjemnym, gdy mi ktoś zechce groźbą narzucić swą wolę.”

Oto słowa, które możemy pysznić się nie mniej, niż samem zwycięstwem!

Pod rządami „Krasnoarmiejców”.

Awangarda raju. — „Rewkom” i czerzwyczajka. — Żydzi w czerwonej armii. — Zamiana mieszkań. — Hierarchia a rebours. — Spadek produkcji. — „Państwo” w kieszeni bolszewików. — Kontrybucje. — Barbarzyńskie trącenie ofiar. — Choroby. — Mobilizacja lekarzy. — Ministrów oświaty. — Burżuazyjny przesąd. — Zamknięte sklepy. — „Na uczt”. — Paśki u bolszewików. — Handel oficjalny zabity. — Dola żydów. — Kwiaty dla Denikinców. — Inteligencja na froncie. — Komunizm idzie na podbój świata. — Czystość Sewastopola. — Drożyzna. — Droga morzem.

Lwów, 11 marca.

Bardzo interesujących szczegółów udzielił naszej redakcji p. B., który w ciągu całej wojny przebywał w Zagłębiu donieckim, w Ługańsku, zajęty w tamtejszej fabryce maszyn i przetrwał zarówno kilkakrotnie rządy bolszewickie, jak i nawroty Denikinców. Oto, co mówi nasz informator:

Gdy pierwszy raz mieli wejść bolszewicy — opowiada nasz informator — inteligencja ratowała się ucieczką, natomiast proletaryat wyległ tłumnie na ulice, witając „krasnoarmiejców” kwiatami, wśród frenetycznych okrzyków. Zdawało im się, że oto

zmyrza ku nim awangarda nowego, promiennego raju.

Zbliżka raj ten wydał się nieco — odmienny. . . Przybyłszy, wszedłszy, ustanowili najpierw t. zw. „rewkom” (rewolucyjny komitet) i nieodzowną czerzwyczajkę, która — jak wiadomo — wzięła na siebie w bolszewii wdzięczną

rolę dawnej carskiej ochrony.

Oba te „ciała” żyły w nieustannej z sobą rozterce, zarządzając wzajemne aresztowania. Na czele miejscowej władzy sowieckiej stanął komisarz, we dług wycyzajny, żyd. W Bolszewii zakorzenił się również usus, że cicha, rentowne i zwierchnicze stanowiska „chronią prawnie” dla siebie żydzi, nat miast

w czerwonej armii stanowią załogę i pre,

Zaraz na wstępie zarządzono rewizję u inteligencji, połączoną, jak łatwo sobie wyobrazić, z rabunkami. Właścicielom pięknych, zbytkownie urządzonych mieszkań

kazano wynosić się z domu, na peryferie miasta,

do ubogich nor, tu zaś zapraszano brudnych bliźnich z Subury. I ja doznałem tego losu. Gorzej jeszcze wiodło się kamienicznikom, których domy nacyonalizowano, ich zaś traktowano na równi z lokatorami. Podobnie obchodzono się z fabrykami, które zabierano na własność państwa,

hierarchię zaś całą obracano „a rebours”,

stawiając zupełnie ostatecznych i ubogich duchem na czele. W ten sposób dostałem się i ja pod rozkaz czeladnika, które musiałem wypełniać co do goty, bo inaczej krasnoarmiejcy posłaliby mi kulę w łeb. Pod tą groźbą urzędował cały personal fabryczny, wszelako produkcja chromała bardzo i zredukowała się do jednej trzeciej.

Nie powtarzał Piłsudski jeszcze jedną głęboką prawdę, która świadczy o niepospolitej jego intuicji, zacierającej w kręty labirynt zamiarów bolszewickich. Powiedział: „Niestety, to, co mogę obecnie zaobserwować u bolszewików, nie czyni na mnie zgola wrażenia, że chcą oni z nami mówić o pokoju — pokojowym, lecz raczej, że bolszewicy chcą nam go wydrzeć pod groźbą pięści, jak to uczynili z Estonią”.

Owóz te plany strząsał doszczętnie ciężki. Zniweczył je miecz, rabiący bez miłosierdzia chrytost bizantyjską. I oto nowa nota Cziczerina. Błagalne wyciąganie ręki, która nie ma już siły zacisnąć się w pięść.

A jeżeli w tym geście czaliby się podstęp, jeżeli pokój sowiecki miałby być darem Danaów, pragnących jad komunizmu wszczepić w krew Rzeczypospolitej — to zaiste, zarówno nasze zwycięstwo, jak i rzetelnie łacińska kultura, przeciwstawiająca nas dotąd tak skutecznie temu istinno ruskim barbarzyństwu, powinny nam i nadal stanąć za puklerz mocny.

de. Zniesiono pocztę dla ludności, nazywając ją „burżuazyjnym przesądem”.

Jeśli zaś ktoś uparty nadał list, to wędrował on 3—4 miesiące, nim doszedł rąk adresata. Zniesiono też ruch osobowy dla ludności cywilnej, towarowy zaś obstawiony był niezliczonymi ograniczeniami i — oplatami, tak, że zamari prawie zupełnie.

W tych warunkach kupcy

sklepy musieliby pozamykać,

bojąc się ponadto rekwizycji, albowiem bolszewicy rekwizowali żywność i odzież. Denikincy zaś tylko odzież. Wszystkie magazyny szły wówczas

„na uczt”,

czyli do dyspozycji rekwizujących. Nie było tedy mowy o kupieniu ubrania, czy bieżni. Wszyscy chodzili w łachmanach, lub też kupowali znożoną odzież po cenach paskarskich.

Albowiem

paśki zakwitły za rządów bolszewickich niebywałe.

Paskował, kto żył. Inteligent, bo nie miał innego źródła dochodu, bezrobotny, bo to była złotodajna krynica, a móżół nie wielki — i robotnik, bo wobec 8-godzinnego dnia pracy, nieprzepracowanego zresztą zbyt skrupulatnie, czasu miał d. syć na handel. Nic dziwnego zresztą, że się ta pokatna transakcja komercyjale rozwinęła do tego stopnia, skoro

oficjalny handel został zabity.

Handel zresztą mają w swym roku przeważnie żydzi. W Ługańsku

niebardzo słodka dole mieć za rządów czerwonych,

czekali tedy z utęsknieniem kozaków Denikina. Lecz, gdy ci przyszli, hulali przez przez dwa dni po swoim, rabując i wyrzucając zrabowane pieniądze na ulicę. Częstowali szczydrze tym łupem cywilną ludność. „Bierzcie — mówili — dość tego jest!”

Nie tylko żydzi — inteligencja wywłaszczana, więziona, katowana, czekała, jak zbawienia, przyśięgę wojsk reakcyjnych. Gdy przyszły po raz pierwszy — ona z kolei

wyszła z kwiatami naprzeciw.

Ale później, gdy regime zmieniano się często, gdy zakosztowano obu rajów: sowieckiego i pseudo-carskiego — nikt już nie wychodził naprzeciw, nikt się nie cieszył i nikt nikogo nie witał. . .

Ługańsk leżał na linii frontu, często tedy zmienił panów. Ody za pierwszych rządów sowieckich zbliżyli się pod miasto kozacy, robotnicy ługańscy masowo rzucili się do obrony miasta. Za następnym pobytem — mobilizowali bolszewicy siłę, pedząc głównie

inteligencję na front, w pierwszą linję.

W drugiej stali krasnoarmiejcy, w trzeciej zaś „ideowci” i dlatego największą awersję do rozlewu krwi mający komuniści. Wycierali się też skwa pliwie z krwawej afery. Natomiast

gotują się na podbój całego świata

i wierza w zwycięstwo bolszewizmu.

W lipcu 1919 udało mi się nareszcie uciec z tego piekła. Lecz w drodze zachorowałem na cholere i musiałem zatrzymać się w Sewastopolu, gdzie przebywałem aż do lutego. Czy piękne miasto? Zapewne.

Duże, europejskie, czyste. . .

Muszę powiedzieć, że o wiele lepiej podobało mi się, niż Lwów — dodał z zakłopotanym uśmiechem p. B.

Sewastopol trzymał jeszcze Denkincy, choć gdy opuszczałem miasto, m. cno już byli zachwiani. Dużo tam Anglików, Francuzów, Włochów. To są obecni goście. Ale górują autochtoni — Tatarzy. Zarówno w proletaryacie, jak i wśród klas posiadających.

Drożyzna szalona.

Funt (rosyjski) chleba kosztuje 10 rb., funt słoniny 400 rb., zatem 1000 rubli kilogram. Małki zupełnie brak.

Kopalnię w Ługańsku zabrano oczywiście również na rzecz państwa, podobnie, jak wszystko, co tylko miało jakąś wartość.

„Państwo” jednakże mieściło się zapewne w kieszeniach przedstawicieli władz sowieckich,

bo do nich wędrowało wszystko, jak do owej iaskini lwa, do której wiodły wszystkie ślady — „est nulla retrorsum”.

Inteligencję usiłowano zrujnować

obrzynieniami kontrybucjami,

które musiałby być wypłacane gotówką. Jeśli np. ktoś posiadał milionowy majątek, żądano od niego dwa miliony. Jeśli miał pieniądze ukłowane w jakieś przedsiębiorstwo, a nie mógł nigdzie pożytyć, więziono go i najczęściej skazywano na śmierć. I ja przepędziłem tydzień w ohydnej norze. (w takich celach więziennych zamyka czerzwyczajka swe ofiary) kędy wtrącono mię bez sadu, a nawet bez podania powodu — i wypuszczono mię również bez słowa, za wstawiennictwem jednego z dawnych kolegów, który przystał do komunistów! W tej to celi slyszalem dołatujące mnie jęki ofiar, na których wykonywano egzekucję. Odbywało się to w sposób

nielustychan's barbarzyński.

Do nieszczęśliwych ofiar strzelano tak, by je tylko kaleczyć coraz dotkliwiej (np. w nogi), poczem półżywe zostawiano, tak, że dopiero po paru dniach męk, umierały.

Ponieważ choroby za rządów bolszewickich szerzyły się

w zastraszający sposób,

sowiety, zaraz na początek swych rządów w Ługańsku, przeprowadziły

mobilizację wszystkich lekarzy

miejscowych. Nie na wiele się to zrasza przydało, wobec zasadniczego braku lekarstw.

Szkoły pozostawiono z dawnym personelem nauczycielskim, usuwając jedynie właścicieli zakładów prywatnych. Naznaczono osobnego

komisarza oświatowego, zwanego w każdej miejscowości ministrem,

lecz w gimnazyjach poznoszon najwyższe klasy, albowiem odnośnych nauczycieli usunięto, a wśród bolszewików nikt nie miał kwalifikacji na szerzenie oświaty na tym aż stopniu. . .

Całą prasę burżuazyjną zniesiono, a założono pisma komunistyczne, szerzące czerwoną praw-

Wracałem na okręcie „Polonia“. Uprzedzono nas, by wziąć żywności na 10 dni — ale

Alynelśmy z Sewastopola do Gałaczu cały miesiąc

więc głód strasznie dał nam się we znaki. Kupowaliśmy chleb u przejeżdżających statków po bałkańskich cenach. Brud, niestychany i choroby.

„Rosya jedna, niepodzielna“

Program demokratyczny Denikina.

Demokratyczne plany Denikina. — Rokowania z kozakami. — Burza namiętności politycznych. — Front możnaby utrzymać. — Mrzonki kozackie. — Stosunek Rosyi do sąsiadów. — 9 punktów demokratycznych.

Lwów, 11 marca.

„Times“ zamieścił oryginalną relację swego korespondenta z Noworosyjska, wedle której miał Denikin na stare lata zmienić front i stać się zagorzałym demokratą. A oto jej streszczenie:

Z reprezentantami kozaków miał Denikin zawrzeć w Jekaterinodarze umowę, przewidującą zwołanie parlamentu i utworzenie gabinetu, odpowiedzialnego przed tymże parlamentem z wyjątkiem ministrów: wojny, marynarki, kolei i apro-wizacji, którzy mają podlegać bezpośrednio Denikinowi. Również sprawa agrarna ma być bezwzględnie załatwiona. Ten oryginalny eksperyment konstytucyjny, ma być wynikiem długich, ożywionych dyskusji między Denikinem a przedstawicielami kozactwa. Podczas tych dyskusji Denikin miał nader znamienne przemówienie, którego treść jest mniej więcej następująca:

— Nasz odwrót wywołał ogólne, wzajemne spory. Obywatele dają wojsko, wojsko obywateli, ochotnicy kozaków, kozacy ochotników. Przyczyną odrotu jednakowoż była zarówno wojskowa przewaga bolszewików, jakoteż agitacja zbrodnicza bolszewików przeciw nam.

Obecna sytuacja na froncie jest pomyślna.

ale burza namiętności politycznych, szalejąca w Jekaterinodarze, odbija się bardzo niekorzystnie na froncie. Front będzie można utrzymać, o ile wojska kubańskie bezwzględnie wrócą na linie boju. Bo w tej krytycznej chwili ze wszystkich wojsk kubańskich

tylko 8.000 stoi na froncie.

Zbrodnicza propaganda i niezdrowa atmosfera w Jekaterinodarze przyczyniła się do dezercji. Pozycja bolszewików jest trudna, jak to widzieć z przedstawień Trockiego, wygłoszonych na po-

Cholera, tyfus plamisty i brzusznym. Kordonu sanitarnego w Rumunii niema — jest tylko polityczny.

Nie mogę powiedzieć, by bolszewicy wobec Polaków zachowywali się ze specjalną surowością. Ich wrogiem jest burżuazja. I jestem przekonany, że, gdy zawrą pokój, to po to, by szerzyć tem łatwiej czerwoną propagandę.

siedzeniu komitetu frontu południowego. Powinniśmy zdobyć się na jeden wysiłek, abyśmy okazali się godnymi wolności, a tu przez cały czas kozacy jekaterinodarscy starają się

stworzyć niezawisłe państwo kubańskie,

ogarniając interesy Rosyi i siejąc niezadowolenie i niedowierzanie wśród armii.

W dalszym ciągu swego przemówienia oświadczył Denikin, że jest za zjednoczeniem Rosyi i że złożył oświadczenie pewne przyrzeczenia co do narodowości kresowych, uznając niezawisłość tych rządów, które walczą z bolszewikami. Wszelako przyszłe stosunki narodowości kre-

sowych z Rosya, mała być określone osobną umową, między kresami a rządem wszechrosyjskim za pośrednictwem czwóroporozumienia. W końcu Denikin grozi, że jeśli Kubańcy nie powrócą bezwzględnie na front, armia ochotnicza odmówi się i bolszewicy zaleją cały okręg kubański.

Swój nowy, demokratyczny program reszumiuje Denikin w następujących 9 punktach:

1. Rosya jedna i niepodzielna;
2. Armie dońska i kubańska są oddziałami armii rosyjskiej;
- 3) Z bolszewizmem trzeba walczyć do końca;
4. Autonomia, nacyonalizacja i szeroka autonomia dla kozaków;
5. Rząd, składający się z ludzi porządnych, nie należących do partii skrajnych, oraz przedstawicieli kozactwa;
6. Parlament reprezentacyjny z głosem doradczym;
7. Ziemia dla włościan i pracujących kozaków;
8. Zabezpieczenie interesów robotniczych;
9. Wszechrosyjska konstytuanta dla oznaczenia formy rządu.

Jest w tem wszystkim taki chaos, iż niepodobniestwem byłoby wykazywać niekonsekwencyę, jakie same narzucają się każdemu pod uwagę

Plany pokojowe Rosyi sowieckiej.

Oficyalny przedstawiciel rosyjskiej republiki sowieckiej o pokoju.

Wiedeń, w marcu.

(h) Wobec sprawozdawcy berlińskiego „N. Fr. Presse“ wypowiedział się p. Wiktor Kopp, oficyalny reprezentant rosyjskiego rządu sowieckiego w Berlinie, o planach pokojowych Rosyi w sposób następujący:

„Rosyjski rząd sowiecki dąży przede wszystkim do nawiązania stosunków handlowych z państwami zachodnimi Europy i z całą resztą świata, w szczególności z Ameryką. Dążenie to nasze do współpracy gospodarczej da się zrealizować. Z państwami koalicyi rozpoczęły się w kwestyi stosunków handlowych — układy i zapadły już nawet całkiem stanowcze decyzje.

Sprawa podjęcia stosunków handlowych jest — zdaniem moim — zarazem kwestya zawarcia pokoju z rządem sowieckim, ileż podjęcie nowego stosunków gospodarczych zależy jest niemożliwe, dopóki rząd naszego państwa uważamy

jest za wrogą. Z tego też powodu jest zawarcie pokoju bezwzględnie wprost koniecznością. Uwzględniając cały obecny nastrój i polityczną atmosferę, sądzę, że

czas ogólnego zawarcia pokoju jest już niedaleki.

Za podjęciem stosunków handlowych, którego przede ze wszystkich stron sobie życzą, pójdzie niewątpliwie zawarcie pokoju politycznego“.

Przechodząc do sprawy importu i eksportu rosyjskiego, powiedział Kopp, że głównym problemem Rosyi jest obecnie podniesienie własnej produkcji rolnej. Temsamem przyczynić się chce Rosya do zaciągnięcia powszechnego głodu towarowego świata. Rozsiewane na zachodzie pogłoski, jakoby rosyjskie gospodarstwo rolne leżało odłogiem jest — przesadą. Gdy dozwolonym będzie import maszyn i przyrządów rolniczych

A. CHYBIŃSKI.

Z cyklu: „MUZYKA TATR.“

V.

W Dolinie Cichej.

(„Sen nocy letniej“).

Nad Przełęczą Goryczkową, zawisły ciemnotęczowe przeźrocza, szklanne w swym uroku. Bujają w nich nieruchomo cisza, otulona w przeźroczystą gazę białego mdlejących fiołków i prześwietlana ostatnimi płomieniami spojrzeń słonecznego oblicza, spływającego gdzieś na równie orawskie po szafranowo złotej draperji nieboskopolu. Pod nami staczała się stroma falistością śliska ściana złotozielonych traw do Doliny Cichej, strzeżonej naprzeciw nas przez kopulaste lysogóry Wielkiej Kopy Koprowej.

Raz jeszcze zachwyciliśmy ucho żartobliwą grotką pięciokrotnego echa i zesłaliśmy małym żłebkistym parowem ścianą Goryczkowej, pokonując trudny, nadzieją uśrzenia w dniu jutrzejszym tak i polan w Podbańskie, przepłynięty męcącym zmysły słodkim zapachem — w pobliżu Krywania, o którym na hali Goryczkowej śpiewał nam pasterz starą drosenkę:

„Oj, Jamicek zaśpiewał,

„Oj Krzywań mu odpowiedział

*) Por. nr. 4659, 4733, 4755, 4757, 4759.

„Bo o jego sprawie

„Nikt inny nie wiedział...“

Dziś było już za późno spieszyć w tę ustron, w której każdy głaz i każde drzewo, mogłoby śpiewać stara balladę zbójnicką. Lek przed nocnym błędzeniem w borach odwiecznych po grzązkich gaszczach, pełnych wprawdzie uroczych zaulek, przytulnych schronień i romantycznie dzikich wykrotów, lecz i zdradliwych trzęsawisk i wadołów, rzadko tylko przeciętych improwizowanym szkicem leśnej drożyny. — ten lek, zdolny najsміelniejszym poszukiwaczowi tatrzańskich uroczysk splatać nogi przazmi nocnego urojenia, kazał nam zatrzymać się nocą pod Goryczkową, wśród polanki, będącej jakimś wytwornym gestem Przyrody, tchnącym utajoną słodyczą. W zamian za tę zmianę w naszych zamysłach, przyjęła nas upojona woń cichych nokturnów, śpiewanych przez las nadwodny i wieczorną rosą odświeżone trawy i kwiaty. Po mistrzowsku wtórowały im zamglone pasaże i polone arabeskowe biegniki Cichego Potoku, który w lekkich podskokach, opadając z wyżyn Dolinki Wierchowej, niósł z sobą srebrzysty szelest i miękką mroczność zapadającego w objęcia nocy wieczoru.

Nie była to właściwie polanka, zasłana — jak inne — od wieków wyłącznie puszystym nakryciem hojnie rozsianych traw i kwiatów.

Wyrała ją przed niedawnym czasem brutalnie w ciasnocie leśnej hałny bożek-drwal, zbiegły z zawrotną szybkością z Kopy Koprowej, podczas jakiejś wiosennej lub letniej nocy, gdy

księżyc z bolesną litością, zaglądał do Cichej, patrząc na rozkołysane, w trwożnym przecuciu, wierzchołki posagowych smreków. Leżały tu jeszcze pokotem lekkie od wyschnięcia, nagie grzbiety drzewne, zatraciwszy w letyjskim szumie potoku pamięć o swej niegdyś gwałtownej śmiertci, zmęczalone, obojętne na nowe harce „hałnego“ i na to, że młodsze pokolenie padało na nie wywracane bez litości i leżało jako ofiary ponawianych rokrocznie wietrznych i lawinowych pogromów, wyciągał jeszcze zastygłe w rozpaczy połamane ramiona-gałęzie, na których zwiślały rude, sznilkowe warłoczce, spalone suchym żarem południowego słońca. Dysonowała z nimi świeża, ciemna zieleń najmłodszych smreczków-parobczaków, przeżących się w górę bujną pycha i ignorujących drobną, gęsto pelzającą, kosodrzewinę, która podstępnie oblatywała starsze i młodsze pokolenie smreczyni, wydzierając im żywotne sokę korzeni w niemi, podziemnej walce o byt w bogatej Dolinie Cichej. Między drzewami dywany cienkiej, czystszej trawy, pochylały się ku kamienistym ramom potoku, a za nim majaczyły głęboką głuszą przyciężone ciemne leśne pod Kopą, gdzie w oddaleniu gubił swój senne szmerzący szmer Cichy Potok.

Pomiędzy pionowym azurem drzew znaczyły ciemnym granatem wieczornu powleczone profile wierzchołów Goryczkowych, Kasprowego, Świniicy, podobitej białymi zygzakami i płamami śnieżnych pól, Wajankowej i Gładkiego Wierchu.

(Dok. nast.)

do Rosji — gospodarka rolna będzie oczywiście mniejzwiniejsza.

Co do przemysłu, to podjęcie jakiegokolwiek działalności na tem polu było dotąd dla Rosji sowieckiej niemożliwe, ponieważ była ona aż do ostatnich czasów odcięta od swych własnych źródeł surowcowych: Turkestanu, Uralu i terytoriów naftowych, nie miała węgla, ropy, bawełny itd. W międzyczasie jednak stosunki dla Rosji sowieckiej znacznie się poprawiły. Wojna domowa tak, jakby skończona, a tylko małe stosunkowo terytoria zostały oczyszczone od wojsk nieprzyjacielskich.

Europa zachodnia nie może jednak liczyć na to, że eksport rosyjski rozpocznie się od razu na wielką skalę, a to dlatego, ponieważ Rosja tak mało ma do dyspozycji linii kolejowych. Stan ten jednak poprawi się, gdy u granicy Rosji sowieckiej przeniesiony zostanie stan wojenny. Jest rzeczą jasną, że gdy będziemy raz mieli pokój z Polską i Rumunią — to równocześnie także nasze granice od południa będą pewne. Tak samo ma się rzecz z granicami północnymi Rosji, jeśli — jak to spodziewać się można — przyjdzie w niedługim czasie do zawarcia pokoju między Rosją a rozma-

itemi państwami kresowemi, tak, jak to już stało się z Estonią. W każdym razie Rosja rozpocznie już teraz zakupywanie za granicą potrzebnych towarów, a nie będzie czekała, aż jej własne surowce pokażą się na rynku światowym. Pragniemy przeto postępować w ten sposób, by zakupywane przez nas towary płacone były gotówką. Rosja gotowa jest płać za towary te złotem i realnymi wartościami.

Jak długo trwa wojna, nie może też Rosja rozpocząć poprawy komunikacji i polepszenia, tudzież uzupełnienia taboru kolejowego, a to z braku surowców. Nie naszą jest winą, że nie mogliśmy dotąd zająć się jakąś sprawą pożyteczniejszą, niż wojna, skoro jednak wojna dobiega końca i Rosja dostanie potrzebne jej części składowe taboru kolejowego, komunikacja kolejowa stanowczo się poprawi.

Kończąc, powiedział dyplomata rosyjski z naciskiem:

„Podjęcie stosunków gospodarczych jest dla wszystkich państw bez wyjątku bezwzględna koniecznością, prosto — kwestyą życia”.

Szalona drożyzna w aptekach.

Wywiad z sekretarzem Gremium aptekarzy p. M. Oberlenderem.

Czyja wina? — Organizacja sekcji farmaceutycznej w m. zdrowia. — Niedomagania taksy aptekarskiej. — Szalona drożyzna materiałów. — Aptekarz dopłaca do interesu. — Trudności w obliczaniu recept. — Prowincja płaci jeszcze drożej.

Lwów, 11. marca.

Wobec ogromnej zwyżki cen środków leczniczych, wobec której podniósł się ogólny krzyk opinii publicznej, postanowiliśmy zaznaczyć się z przyczynami tej drożyzny, dającej się dotkliwie we znaki wszystkim i w tym celu uprosił się aptekarza p. M. Oberlendera o podzielenie się z naszym współpracownikiem swoimi w tej mierze uwagami. A oto one.

Choćby kto sobie nie wiem jak zatkał uszy, wyrzekania publiczności na nieprawdopodobne wprost ceny nawet najprostszyc leków muszą dojść do niego. Okazuje się z nich, że aptekarz jest najgorszym ze wszystkich gatunków paskarzy, gdyż „robi majątek” na niedoli ludzkiej! Nikt wszelako nie zdejże sobie należyte sprawy z tego kto spowodował drożyznę apteczną?

A priori muszę stwierdzić, że

winę wszystkiego złego ponosi rząd sam.

gdyż w sekcji farmaceutycznej Ministerstwa zdrowia publicznego niema ani człowieka, któryby znał Galicję wschodnią lub zachodnią, a skutkiem tego dzieją się tam rzeczy, które wychodzą na szkodę zawodu aptekarskiego i publiczności, jakie nie powinny dźać się bezwarunkowo!

Pominać wolę miłozieniem sprawę wadliwej organizacji i reprezentacji. Trudno jednak zamknąć oczy na to, że

każda dzielnica nasza ma inną farmakopeę:

Królestwo Polskie inny, my inny, a Wielkopolska znowu inny lekopis. Co najważniejsze zaś to, że trzy lekopisy różnią się tak gruntownie pomiędzy sobą, że lekarstwo, sporządzone wedle lekopisu austriackiego, ma zupełnie inny wygląd od lekarstwa, sporządzonego w Warszawie. Dla przykładu powiem, że będący w powszednim użyciu „spiritus mentae” jest u nas bezbarwny, podczas gdy w Królestwie Polskiem ma kolor zielony. Inny smak i wygląd danego środka prowadzi w dalszym ciągu do niestających nieporozumień z lekarzami i publicznością.

A dalej: w takse aptekarskiej są wyszczególnione jedynie leki, objęte lekopisem rosyjskim! Brak tam natomiast leków, stosowanych w b. monarchii austriackiej. Pierwsza taksa aptekarska w Rzeczypospolitej Polskiej była wydana początkowo tylko dla b. Królestwa Polskiego, potem dopiero wydano takse dla nas. Taksa zaś dla Królestwa była wyższą od taksy dla naszej dzielnicy. Taksa zaś nasza była tak wysoka, że sami aptekarze ob-

niżyli ją, nie chcąc, by powiedziano, że naciągają publiczność.

My bowiem chcemy mieć jedynie uczciwy zysk. Kiedy jednak środki lecznicze zaczęły iść w górę w cenie hurtownej o 500—1000%, nie mogliśmy uzyskać taksy, odpowiadającej stosunkom targowym tak dalece, że do całego szeregu artykułów dopłacaliśmy. Płaciliśmy sami więcej, niż pozwalała nam taksa brać od publiczności. Dla ilustracji przytoczę, że tak bardzo będąca w użyciu aspiryna kosztowała w handlu hurtownym 330 mk. za kilogram, tymczasem wedle obowiązującej nas taksy mamy ją sprzedawać po 156 mk., „kalium sulphoquialacolicum” kosztuje 1200 mk., natomiast wedle taksy rządowej nie wolno nam brać za nie więcej, jak 518.80 mk., diuretyna kosztuje nas 2260 mk., wedle taksy musimy ją sprzedawać po 247 mk. Spirytus, będący podstawą środków leczniczych, kosztuje we Lwowie w fabryce bez dowozu 85.40 mk. za kilogram, natomiast taksa każe nam sprzedawać po 43.12 mk., nie biorąc w rachubę, że do ceny kupna musimy dokładać akcyzę miejską po kilkadziesiąt halerzy od kg., oraz koszt przywozu do apteki. Ponadto przy każdorazowym transporcie spirytusu brakuje kilka litrów. Interwencja z naszej strony w fabryce, ażeby kupujący był obecny przy wadze, spełzła na niczem. Oto są nasze zyski „paskarskie”!

Weźmy dalej szkło. Dzisiaj flaszczyka czy słoik kosztuje w fabryce w Żółkwi 1.50 mk., taksa zaś każe nam go oddawać po 1.20 mk., oraz dolożyć do tego bezpłatnie korek, który nas samych kosztuje 25 hal. za sztukę.

Powodem takiego zamieszania jest — jak powiedziałem — brak ludzi fachowych w ministerstwie zdrowia publicznego. Gdyby nie to, obeszlibyśmy się bez wszelkich nieporozumień i rzekomego przekraczania taksy.

Kiedy sekcja farmaceutyczna — skutkiem częstych nalegań, żeby w sprawach tych informowała się u nas poprzód, uległa życzeniu naszemu, wystosowała do Gremium aptekarskiego z końcem stycznia zaproszenie na przedstawienie wniosków w sprawie nowej taksy leków. Wnioski miały być przedstawione do 10. lutego br. Zastosowaliśmy się ściśle do terminu. Tymczasem, gdy właśnie 10. lutego byłem w ministerstwie, zastałem wprowadzić naszą opinię na biurku referenta, ale dowiedziałem się równocześnie, że taksa już gotowa z daty 7. lutego z tem, że obowiązuje znowu tylko same Królestwo Polskie.

Podrożemia środków aptekarskich w Małopolsce nie uwzględniono.

Tymczasem taksa powinna być jednolita w całym państwie, zasada budowy taksy jasna i w walucie jednolitej. Obecna taksa zawiera sporo niejasności, a ceny leków nie odpowiadają stosunkom faktycznym tak, że niewiadomo, czy układał fachowiec? Toż dziś

obliczenie recepty zabiera więcej czasu, niż sporządzenie lekarstwa

Wedle zasad taksy za 1000 gr. pewnego środka płaci się 12 mk., a za 50 gr. tylko 4 mk. Już choćby z tego widać, jak cała taksa jest opracowana pobieżnie i dorywczo!

Jeśli wreszcie uwzględnimy, że apteki mają obowiązek ustawowy, mocą którego dla kas chorych, instytucji publicznych i biednych muszą dawać 30 proc. opustu od obowiązującej taksy leków i że ilość takich odbiorców stanowi trzecią część ogółu, zrozumiemy, że apteki ponoszą efektywne straty. Toż nawet

w walącej się Austrii była taksa przejrzystsza i logiczniejsza.

Prowincja jest jeszcze więcej pokrzywdzona od Lwowa. Aptekarze prowincjonalni muszą mimo trudności komunikacyjnych przejeżdżać do Lwowa i tu zaopatrywać się w środki potrzebne, co wymaga kilkudniowej straty czasu i pieniędzy. To też aptekarze prowincjonalni powinni dostać prawo doliczenia 25 proc. do leków na pokrycie rzeczywiście poniesionych wydatków własnych.

LECZENIE EPILEPSYI.

Epilepsja nie jest nieuleczalna, leczenie jej jednak nie polega na samem zapobieganiu jej objawom, lecz na wzmacnianiu organizmu przez wytwarzanie substancji krwionośnych i odżywianie komórek nerwowych, zmniejszenie chorobliwej pobudliwości mózgu i usuwanie przyczyn, wywołujących napady epilepsji, lub objawy chorób nerwowych. 20496

W tym celu obok związków leczniczych, mineralnych, stosowane być muszą przykuracy wyciągi roślinne, które razem zawarte w proszkach

EPILEPSIN SPIESS

są jedynie wskazanym środkiem leczniczym przeciw epilepsji i innym cierpieniom nerwowym, które dla swego zaniku wymagają wzmożenia systemu nerwowego i racjonalnej przemiany materii przez wytwarzanie substancji krwionośnych i odżywianie komórek nerwowych.

PROSZKI

EPILEPSIN - SPIESS

Żądać należy we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Szczegółowy sposób użycia przy każdym oryginalnym opakowaniu.

Żądać szczegółowych broszur.

Z humorystyki aktualnej.

Nowy podział zoologii.

Lwów, 11. marca.

Ministerstwo oświaty rozpięło konkurs na podręczniki szkolne, w których ma się uwzględnić najnowsze odkrycia naukowe. Napisałem pod ręką do zoologii, którym, jak się spodziewam, zakasuję nie tylko Narsbauma, ale nawet Hilarywicza. Zarzucając bowiem stare systemy podziału od ssaków do pierwotniaków, lub też od pierwotniaków do ssaków (jak chcą inni), przedstawiłem najnowszą systematykę:

Główny typ strunowce (Chordata) podzieliłem na dwa podtypy: Pełnobrzuchych i Próznobrzuchych. Do pierwszych należą: 1) paskarce (Brygidniceae), bo tylko ci dziś mogą się nasycić — i drugi gatunek szlachetniejszy 2) Radcy wszelkiego rodzaju (Kofunaceae). Do tej drugiej gromady należą osobniki bardzo wytrzymałe na alkohol. Narząd węchu u nich odznacza się piękną czerwono-fioletową barwą. Chętnie przebywają w miejscach, gdzie się nie robi tylko dużo pię. Na gatunku tym można zauważyć charakterystyczny w świecie zwierzęcym objaw wędrówek na południe. Oto niektóre osobniki, kiedy się zaczyna robić gorąco, zynkają do Szwajcaryi.

Do Próznobrzuchych zaliczamy następującą gromadę:

1) **Urzedników (Piorogryzeae).** Osobniki należące do tej gromady odznaczają się wyartymi łokciami. Należą tu dwa rzędy: Urzednicy biorący (Cubanoidae) i urzednicy nie biorący (tumanoidae). Gatunki pierwszego rzędu mają lepkie ręce i z tego żyją. Drugi rząd t. zn. tumanoidae już na wymarciu.

2) **Nauczyciele (Głodo-hemoroidales).** Osobniki tu należące, odznaczają się przeraźliwą chudością. Najlepsze preparaty kościotrupów otrzymuje się z nich przez samo zardzenie cienkiej zresztą skóry. Dzieli się na 2 rzędy: bosych i obutych. Tych drugich jest nierównie mniej. Istnieje jeszcze pośredni gatunek tych, którym palce i pięty zaczynają już wylazic z butów, ale jeszcze całkiem nie wylazły. Uczeń wyrażają przypuszczenia, że przez dobór naturalny przejdzie na bosych. Przejściowa ta forma ilustruje dosadnie teorię ewolucyj.

FALSZERZEM STUKORONÓWEK CZESKICH — RODOWITY CZECH.

Kraków, 11 marca.

(PAT.). Dzienniki zaznaczają, że z powodu wy-

krycia niedawno sprawy fałszowania stukoronówek czeskich w Krakowie, pisma czeskie zaczęły nazywać Polskę fabryką czeskich fałszyfikatów. Wobec tego dzienniki stwierdzają zgodnie, że głównym winowajcą w tej sprawie jest znany fałszerz banknotów z r. 1918, Miłosław Prusza, rodowity Czech, pochodzący z Bulehowni, powiat Nowe Mesto, gdzie ma liczną rodzinę oraz że w okresie podrabiania banknotów czeskich był w porozumieniu z fałszerzami banknotów, również rodowitymi Czechami. Prusza został wraz ze swoimi współzawodnikami odstawiony do więzienia sądu karnego.

600 POLAKÓW-JEŃCÓW W INDYACH.

Warszawa, 11 marca.

(Telef.) (G) Angielskie ministerstwo wojny zawiadomiło ambasadora polskiego w Londynie, że między jeńcami byłych mocarstw centralnych, znajdujących się w Indjach, jest 600 Polaków.

Wielki skandal kolejowy w Przemyślu.

(Od naszego korespondenta)

Przemyśl, 9 marca.

Jak donoszą tutejsze „Nowiny pomiedzialkowe“, krąg aresztowań wśród funkcjonariuszy kolejowych, obwinionych o współudział w całym szeregu kradzieży na kole, jeszcze się i tego tygodnia nie zamknął, wywołując niemal sensację w sferach kolejowych. Dyrekcyjnym organom śledczym przypadkowo udało się wpaść na trop zbrodniczych machinaczy dobrze zorganizowanych szajek złodziejskich, hanbiących dotkliwie uczciwą opinię kolejarzy. Szajki owe grasowały od dawna. Pewne indywidualia, zatrudnione w kolejnictwie, uprawiały nieuczciwe rzemiosło, z którego ciągnęły ogromne zyski.

Słupy traf odegrał tu rolę lontu. od którego dokonał bomba, nabita kradziejami.

Konwoj jakis domiósł onegdaj na stacji w Przemyślu, że 27 lutego w Dobromilu wykradziono z pociągu znaczną ilość naczyń kamiennego garnków, przeznaczonych dla Stryja, które następnie przewoził na parowozie maszynista Adam

Burczyk, za co otrzymał z tytułu wynagrodzenia podobno... pięć garnków.

Te garnki dały początek wielkiej aferze, zataczającej coraz szersze kręgi. Rewizje wykryły u niektórych prawdziwe skarby. U niejakiego Sabora, — o którego aresztowaniu donieśliśmy w spisie przedtem ogłoszonym — znaleziono znaczną gotówkę (mówią o 120.000 kor.), szkatułkę z przedmiotami i pieniądźmi złotymi i srebrnymi, oraz magazyn rzeczy, pochodzących oczywiście z kradzieży kolejowych (jedwab, sukno, skórę itp.).

Prócz wymienionych już poprzednio, zostali aresztowani: maszynista A. Burczyk, palacz Jan Kaimowski, oraz konduktorzy Michał Kosowicz, Józef Bir Józef Buczek, Władysław Cziński, Mikołaj Rojek, Fabjan Łatka i Józef Mazurkiewicz. Wszystkich odstawiono do sądu. Niebawem mają nastąpić dalsze aresztowania także z pośród personelu urzędniczego.

Sigma.

Sytuacja strajkowa w Krakowie!

Co mówi o nim prasa krakowska.

Kraków, 11. marca.

(PAT) W sprawie strajku kolejowego podają dzienniki tutejsze, że po jego wybuchu nie odszedł ze stacji tutejszej żaden pociąg, a to pociąg do Bogumina, odchodzący o godz. 7 min. 54, ani też spóźniony pociąg lwowski. Ci którzy przyjechali tym pociągiem do Krakowa, musieli wysiąść. Natomiast pociąg przychodzący od strony Lublina o godz. 9 doprowadzono jeszcze do Krakowa. Jak podaje „Naprzód“ wyjątek zrobiono dla pociągów z robotnikami i dziećmi szkolnymi do Bochni, Wieliczki i Krzeszowic, oraz dla pociągów wojskowych. „Goniec“ podaje, że podróżni, którzy przyjechali do Krakowa i byli zmuszeni w Krakowie wysiąść, znaleźli się w bardzo trudnej sytuacji z powodu niemożności znalezienia noclegu. Wielu z nich chodziło od hotelu do hotelu nie mogąc nigdzie znaleźć dla siebie miejsca na nocleg. Przedsiomki wielu hoteli były przepelnione, część zaś podróżnych musiała nocować na kurytarzach dworca kolejowego. „Naprzód“ podaje, że poseł Bobrowski rozmawiał o północy telefonicznie z premierem Skulskim, w którego biurze był równocześnie obecny minister aprowizacji p. Sliwiński. P. Bobrowski domagał się natychmiastowej wydatnej pomocy aprowizacyjnej, która jedynie może doprowadzić do zakończenia strajku. Premier Skulski — wedle tej samej informacji — oświadczył, że minister aprowizacji Sliwiński przed 3 dniami

na konferencji z przedstawicielami kooperatywy kolejowych pokrył w zupełności zapotrzebowanie bieżące kolejarzy i że rząd może z kolejarzami pertraktować dopiero po przerwaniu strajku, który nie jest strajkiem urządzonym przez organizację, lecz samorządnym, a nadto, że ruch kolejowy musi bezwarunkowo być utrzymany.

„Nowa Reforma“ podaje, że komitet strajkowy urzęduje w permanencji i że obecnie zaprzestanie strajku zależeć będzie od 2 ministerstw, tj od ministerstwa kolejowego, które ma cofnąć swoje rozporządzenie o biletach i od ministerstwa aprowizacji. Dalej podaje „Reforma“, że jak słychać, w razie dłuższego trwania strajku, strajk ma być zlagodzony o tyle, że będą uruchomione pociągi wojskowe i aprowizacyjne. „Kuryer Ilustr.“ podaje, że strajkujący zapewnijają, iż nie myślą wstrzymać transportów wojskowych i że pociągi wojskowe będą kursowały w miarę potrzeby.

W sprawie samego wybuchu strajku pisze „Kuryer“, że strajk, w okresie walki plebiscytowej i ogromnych ciągłych potrzeb społeczeństwa jest incydentem bardzo przykrym i niepomyślnym, a nawet szkodliwym. Pismo wyraża przekonanie, że obie strony pójdą drogą wzajemnych ustępstw i bezwarunkowo załagodzają. Jest to obowiązkiem obywatelskim, a kolejarze nasi tylekroć już dali dowody swojego wysokiego patriotyzmu, że nie należy wątpić, iż i tym razem nie zawiodą oczekiwania społeczeństwa, które

strajk kolejarzy traktuje jako klęskę aprowizacyjną.

„Głos Narodu“ wskazuje, że znaczenie strajku w obecnej chwili zarówno dla całego państwa jak i dla Krakowa można ocenić, jeżeli się zważy, że w tej chwili wojska nasze stacząc muszą zacięte walki z nawałą bolszewicką i że na Śląsku Cieszyńskim leje się krew robotnika polskiego, który błaga o pomoc i że Kraków pozbawiony jest wszelkich środków żywności i opału, a nadzieja na przywrócenie tych rzeczy stała się w ostatniej chwili wskutek strajku iluzoryczną.

„Czas“ zaznaczając, że można rozumieć strajk kolejarzy, dotkniętych razem z całą ludnością miejską opłakanymi stosunkami aprowizacyjnymi wskazuje, że uruchomienie komunikacji kolejowej podczas wojny, oraz wobec tak naprężonej sytuacji na Śląsku, budzić może bardzo poważnie wątpliwości i obawy.

Nie ulega wątpliwości, że przygotowanie strajku kolejowego podczas wojny w chwili, gdy na wschodzie Polski rozgrywa się stanowcza akcja wojenna, zostanie potępione przez naród czujący ogół. Nikt nie zrozumie, aby w walce o swoje postulaty aprowizacyjne, albo nawet o tak pomniejsze, jak kwestya kart kolejowych, nie mogli kolejarze znaleźć drogi dla siebie równie skutecznej, a interesom narodowym nie zagrażającej. Trudno też przypuszczać, aby sympatya albo poparcie ogółu mogło im w tej walce towarzyszyć. Wprost przeciwnie, można być pewnym, że zwróci się przeciwko nim otwarcie oburzenie wszystkich warstw, mianowicie władz, gdy w następstwie strajku działania wojenne Polski i cała jej zdolność gospodarcza, byłyby na szwank narażone. Przewodcy powinni rozważyć, czy nie popchnęli komenderowanych przez siebie organizacji do akcji szkodliwej, a w pewnych warunkach nawet zbrodniczej, a w każdym zaś razie wywołującej ubolewanie całego polskiego społeczeństwa.

Wiadomości giełdowe.

Lwów, dnia 10-go marca 1920.

KURSA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Ruble carskie (po 500)	203.50	207.—	206.50
Ruble dumskie	53.—	58.50	57.50
Ruble drobne	47.50	50.—	—
Franki francuskie	11.75	11.90	—
Funty sterlingi	600.—	—	—
Dolary amer.	—	159.—	161.—
Marki niem. po 100	162.—	1.5.—	—
Lei rumuńskie	235.—	250.—	—
Berlin	185.—	198.50	196.—
Faryż	1185.—	1226.—	—
Londyn	595.—	—	—
Zurych	2800.—	—	—
New-York	165.—	162.—	—

KURSA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Ruble po 500	296.—	—	—
Marki niemieckie po 1000	290.—	296.—	—
Berlin	275.—	280.—	—
4 i pół proc. Bank kraj.	101.—	102.60	164.—
P. T. H.	445.—	450.—	452.—
Tepego	—	2900.—	2950.—
Zieleniewski	—	1275.—	—

Bardzo silne obroty w walutach.

**100 - KROTNY ZYSK
DAJE PIENIĄDZ
WYDANY NA REKLAMĘ
W Gaz. Wieczornej i Porannej.**

N A D E S Ł A N I E.

Od czwartku li b.n. wspaniała, najnowsza sztuka firmy NORDISK w 5 akt.

Księżniczka hulaneek

W gł. roli GUNNAR TOLNAES

Prawdziwie mistrzowska gra Tolnaesa, jako kuratora zbankrutowanej, a dumnej i pełnej wdzięku księżniczki, przykuwa oko widza do przepięknych scen pełnych erotyzmu, przybranych w wiotkie kształty flirtu, zabawy salonowej i karykatur, które na tle romantycznej nату budują najczystsze formy uczucia

Z życia Kołomyi i okolicy.

Bezpieczeństwo w mieście i okolicznych powiatach. — Kółka rolnicze. — Usiłowane przekupstwo. — Zwinięcie etapu.

(Korespondencja własna „Gazety Wieczornej“).

Kołomyja, 9 marca.

Kołomyja, miasto liczące z górą 40.000 mieszkańców, a co do obszaru takie prawie wielkie, jak Kraków z przyłączonymi gminami, pozostawia wiele do życzenia pod względem bezpieczeństwa. Tutejszy magistrat, zadłużony po uszy, nie ma środków na wyposażenie policji, któraby czuwała nad spokojem i mieniem mieszkańców. To też ciążą istny, że kromka policyjna naszego grodu nie obfituje w interesujące momenta. Czas jednak ostateczny, by kompetentne czynniki zajęły się zorganizowaniem policji państwowej, o której tyle się mówi. To samo tyczy się również i większych miast w sąsiednich powiatach, jak np. Horodenki, Śniatyna i Kosowa. Wzdłuż granicy rumuńskiej należałoby ustanowić jakieś kordony policji celnej, bo przemytnictwo z każdym dniem rośnie z obrzydnią szkodą dla Państwa.

Dnia 1. marca br. odbyło się w Turce pod Kołomyją walne zebranie członków miejscowego Kółka rolniczego. Zgromadzeni wyrazili wotum zaufania i podziękę zarządowi za owocną i usilną pracę i wybrali ten sam zarząd przez aklamację ponownie na lat 4. Następnie uchwalono przyjąć nowy statut związku Kółek roln. na Małopolskę.

Przedstawiciel powiatowego zarządu Kółek roln. z Kołomyi p. radca Wiśniewski podał zebrany wiele fachowych uwag, dotyczących racjonalnego prowadzenia sklepu oraz zachęcił zebranych do rozwinięcia agitacji na rzecz masowego przystępowania tamtejszych Polaków do Kółka.

Z ramienia dowództwa etapu „Pokucie“ przemówił ppr. Barabasz, za którego też inicjatywą uchwalono wysłać pisma holdownicze do Naczelnika

Państwa, generała Haflera, oraz wojewody Pomorza — z okazji odzyskania polskiego morza, dzięki bitnie naszej armii i narodowemu uświadomieniu Pomorzan i Kaszubów. Trzeba przyznać, że dzięki staraniom powiat. zarządu Kółek roln. w Kołomyi, praca w tut. wioskach kresowych wre w całej pełni, a sklepy i składnica Kółka biją nienaywzajemnym życiem, co ogromnie dodatnio wpływa na uspołecznienie oraz uświadomienie narodowe naszego chłopca.

Niedawno aresztowano w Kołomyi znanego na tutejszym bruku lichwiarza Ramiera, za ukrywanie broni. Ramier starał się najpierw przekupić agentów policyjnych, a gdy mu się to nie udało, żołnierza, który go konwojował do sądu wojakowego we Lwowie. Żołnierza namawiał, by „spóźnił“ podług, lecz ten domógł swemu przełożonemu o wszystkim. To też Ramier odpowie teraz przed sądem za ukrywanie broni oraz podwójne usiłowane przekupstwo.

W tych dniach zostaną zwinięte na ośm Po-kuciu stacje i dowództwa etapowe, których miejsce zajmą oddziały D. O. G. Lwów.

Z DNIA

Historja fantastyczna

a jednak — prawdziwa.

Lwów, 11 marca.

Poniżej historia prawie fantastyczna, a jednak co do fity prawdziwa.

Do kierownika tutejszego Pużapu przyszło dwóch byznesistów z propozycją, aby sprowadzone do Lwowa śledzie, sprzedał im jako... nawóz pod uprawę ziemi!

Pan kierownik zawrzał na to gniewem płomiennym, ale oni mu taką rzecz wytłumaczyli:

— Pużap sprowadził 25.000 beczek śledzi i sprzedaje, a raczej chce sprzedawać beczkę po

poleniki prowadzić i w ten sposób bronić załaska nowego prądu przed podmuchem zleżalej tradycyi. Zaprawdę źle czynią historycy literatury i t. zw. krytycy, nie pytając nigdy: czy kwestya geniuszu i talentów wielkich nie jest także sprawą swobody, energii skoncentrowanej li tylko na twórczości, która już nie wojuje o rację swego bytu. Czy nie jest sprawą dróg już uitorowanych i walki o prawo jej istnienia przez innych już stoczonoj. Dajci Mickiewicz jednorazową odprawę „krytykom i recenzentom“. Starczyło zupełnie. Ale przed nim i obok niego, a dla niego, pracowało tylu! Pomagali mu nie tylko ci z Polski, ale także tamci, którzy w całej Europie mocą swej teoryi stwarzali atmosferę romantyzmowi przychylną. Prócz wypadków, pracowali dlań Brodziński i Schlegle i tak odiegła nawet Mme de Stael. Trudno być taranem, bijącym w więzienne mury, a więc wprzód — przed siebie, a zarazem wieżycą, wznoszącą się ku niebu, a więc w zwyż — ponad siebie. Dowodem Jerzego Hulewicza „Samskara“ lub „Chór Chórów“. Znadto wiele w utworach tych teoryi. Nie, swobodnego intelektu. Nie należy do tych, którzy radziby myśli wyznać z poezyi (krótkowidze śmieszne). Jenó, że intelekt wolny roztrząsa zagadnienia sub specie aeternitatis, tak jak romantyzm n. p. ustalał swój stosunek do wolności i braterstwa ludzi i ludów, do cierpienia za wszystkich i trudu dla wszystkich. Teorya zaś roztrząsa zagadnienia (mimo metafizycznego polotu i natętu) sub specie chwili, tak, jak stosunek do pracy dla wszystkich etc. ustalał dydaktyzm utilitarno-pozytywistycznych czasów.

W rzeczach J. Hulewicza odnajdujemy ów tak

1280 marek, od czego konie na placu Udoctawskich pakaja ze śmiechu. Te 25.000 beczek Pużap wyładował na Podzamczu i zrobił z nich drugą górę Zamkowa. Tysiące beczek zostało już rozbitych i rozkradzionych i miasto całe jest zalane kradzionymi śledziami po 1 kor. 50 hal., a nie po 4 i 7 koron, jak żąda za te same śledzie Pużap. Te 25.000 beczek leżą na wolnem powietrzu, nie są szczelne, więc deszcz się do nich leje. Za dwa tygodnie zrobi się ciepło i śledzie zgniją, bo muszą zgnieć na powietrzu i na gorącu. Więc czy nie lepiej, że pan mam już teraz ten gnój sprzedać (my damy po 20 koron za beczkę!), niż ma go pan sprzedawać, gdy do tych śledzi z powodu smrodu nie będzie już przystępu?

Oburzenie pana kierownika wobec tych argumentów, ustąpiło głębokiej zadumie. Powiedział oferentom, aby zgłosili się za parę dni, bo on ich ofertę wniesie na postępowanie.

N A D E S Ł A N I E.

Dr. MARYA LORIOWA

ordynuje w chorobach dzieci od 3-4. Lwów, ul. Sycstnska 37, róg ul. Słowackiego. 20283

ZAKŁAD LEKARSKO-DENTYSTYCZNY

I TECHNICZNO-DENTYSTYCZNY

DR. HENRYKA I BERNARDA BERGERA

Lwów, ul. Legionów 1. 7. 20562

DENTYSTA

Dr. W. GROB I H. GROB

Lwów, ul. Legionów 29 (dawnej Kar. Ludwika) 19962

KONCYPIENTA

ratynowanego w sprawach naftowych poszukuje natychmiast adw. Dr. Emil Hüner, Lwów, Rutowska 7. 20989

Podziękowanie.

Z przyczyny powrotnego przejęcia przez Int. D. O. G. warsztatów krawieckich W. P. przy ul. Janowskiej 1. 31, pozostających przez dłuższy czas pod zarządem Pal. Tow. Czerw. Krzyża na front południowo-wschodni składa personal kancelaryjny oraz pracownicy Wielce Szanownemu Panu Doktorowi Józefowi Franklowi jako kierownikowi serdeczne podziękowanie za trudy i za życzliwe i sumienne pełne wyrozumienia starania. 21037

KRONIKA

W czwartek, 11. marca o godz. 7-mej wiecz. „Lalka“, operetka w 3 aktach E. Audran'a.

JAN STUR.

O poecie — teoretyku.

Lwów, 11. marca.

Typ bojownika, logika bystrego, znawcy stosunków: poety do społeczności, postępu do Sztuki, krytyka do twórcy, Sztuki do wewnętrznych potrzeb życia naszego. Cechuje go uczuciowość wybujała, która każe mu kochać to, co wyrozumował a niekiedy — bądźmy też szczerzy — udowodniać wszem wobec, że to co pokochał zasługuje na kornie uznanie ludzi wszystkich. Dzięki niej jest szermierzem odkrytych praw, nie porzostającym na dobyte światła z pod korca, kruszącym natomiast kopie w jego obronie i narzucającym je obojętnościom lub wrogom — w ataku. Uczuciowość owa nie tylko wyładowuje się jako temperament — w boju, lecz stara się także wypowiedzieć w czynie — poetyckim.

Czy skutek doprawdy odpowiada zamierzaniu?

Nie chodzi w tym wypadku o miarę talentu Jerzego Hulewicza. Jenó o fatum, które nad nim ciąży: o czas, w którym przyszło mu się narodzić, rozwijać, a nadewszystko działać. Należy do pionierów torujących drogę, ustalających przykazania i podstawy Nowej Sztuki. Żyje bowiem dziś właśnie, a żyć nie będzie w jakie sto lat później, kiedy to narodzą się jednostki już wolne, dla których niepojętą stanie się rzecz: wygrażać na prawo i lewo, chronić się od muchy uprzykrzonych i słońcowatych trutni szukać, dociekać, roztrząsać,

specyficzny ton pouczenia i nawracania tych dzisiejszych właśnie, tych dziś właśnie niewierzących ludzi. I jeszcze jedno: Intellect wolny umiunie daną kwestyę, choć w ramach wierzeń odpowiedniego czasokresu, zawsze indywidualistycznie. Teoria natomiast stara się wpoić w nas zasady ogólne, podstawowe, obowiązujące wszystkich bez wyjątku wyznawców i zwolenników danego prądu. Orze szy przeto brakiem oryginalności, powtarzaniem tego o czym wiemy, bo inny bojownik tego samego kierunku niedawno nas o tem nauczył.

Tak było zawsze w epokach przełomowych, tak jest i teraz: Obfitość wielce podobnych do siebie, to samo mówiących utworów.

Tragedya czasu.

Ulega jej, bo jakżeż można inaczej, J. Hulewicz. Nie z własnej winy, i nie z zasługi własnej składa boleściwą ofiarę na ołtarzu Sprawy. Znadto uwikłany w gęstą sieć walki o prawo dla swej Sztuki, by mógł karczować lasy, a równocześnie na karczowisku stawiać świątynie. A jednak potomość ocenil w całej pełni zasługę szermierza, który jeden z pierwszych rozpoczął bój o nową sztukę, w pracy wieloletniej nie ustał ani na chwilę, potargane nicie młodej twórczości polskiej skupił w swoln rękę, niezliczonych rozprawach, szkicach, essais, w polemikach ulotnych niejedno zagadnienie dotąd nie rozwiazane rozwiązał, niejednen fałsz — sprostował, niejednej prawdzie dopomógł do zwycięstwa

W piątek, 12. marca o godz. 7-mej w. po raz pierwszy „Młodzi i starzy”, kom. w 3 akt. Majo z pp. Trapszo, Pillerowa, Rowińska, Kwiatkiewiczowa, Łozińska Hierowski, Ratschka, Bieleckim i Czakiem.

W sobotę, 13. marca o godz. 3.30 popoł. „Damy i huzary”, kom. w 3 akt. Al. hr. Fredry.

W sobotę, 13. marca o godz. 7-mej wieczór po raz 8-my „Eros i Psyche”, opera w 5 obrazach Różyckiego

W niedzielę, 14. marca o godz. 3-ciej popoł. „Róża Stambułu”, operetka w 3 akt. Leona Falla.

W niedzielę, 14. marca o godz. 7-mej wieczór po raz 3-ci „Panny”, sztuka w 4 aktach Wolffa i Leroux z pp. Hałacińska, Jankowska, Lichtenstein, Łozińska, Michnowska, Niemirycz, Żmijewska, Bieleckim, Czakiem, Frączkowskim, Kozłowski, Michulowiczem i Nowackim.

W niedzielę, 15. marca o godz. 7-mej wiecz. po raz 2-gi „Młodzi i starzy” kom. w 3 akt. Majo z pp. Trapszo, Pillerowa, Rowińska, Kwiatkiewiczowa, Łozińska, Hierowski, Ratschka, Bieleckim Czakiem

Repertuar Teatru wodewilowego
(gmach ul. Ossolińskich 10.)

(Bilety wcześniej w perfumeryi Stońskiego ul. Lezionów 1. 1.) 2039

Od 9. marca do 15. marca codziennie o godz. 7.30 wieczór: Foxtrott i walc w duecie Wittich i Nowicki; „Revue tygodniowe” w 1 odsłonięciu; „Worow łapownik”, operetka z rosyjskiego w 2 odsłonięciach; tańce rosyjskie wykona duet Wittich i Nowicki.

Repertuar teatru lit.-art. „Czwórka” w sali „Casino de Paris” (ul. Rejtana 3).

Dziś premiera programu XVII. Początek o g. 7.30 wieczorem.

Gościnnie występy Mili Kamińskiej, balleriny Teatru Wielkiego w Warszawie, Paulina Noskowska, piosenki liryczne, Anda Kitschman w swoim repertuarze, Romuald Gierasieński, jako „Onafry Wywrotek, szewc”, „Król, Dama, Walet”, groteska stylizowana Czuz-Czuzelina, przekład Rujwida, muzyka W. Pergamenta (M. Czajkowska, A. Kitschman, K. Gros, W. Wesolowski), reżyseria Andy Kitschman. Biuro pod firmą „Ersatz”, napisali Konrad Tom (R. Gierasieński, K. Gros, S. Morski, J. Rygiel), reżyserował R. Gierasieński.

Bilety od 9 do 5 u G. Seyfarta (Akademicka 6), od 6-tej wecz. przy kasie.

Repertuar scenki liter.-sat. „Wesoła Wydra” w sali przy ul. Sykstuńskiej 1. 19, 1. p. Program od 4-go marca: Zielińska, Zamorska, Chrzanowski, Wojtaszek,

Dwernicki, Duet taneczny, Braworoff. „Dama w esaracie”, arlekinada i „Pan Grabski w zalotach”, farsa. — Początek codziennie o godz. 7.30. Bilety wcześniej w księgarni Akademickiej. 20801

Dzisiejszy numer „Gazety Wieczornej” zawiera 10 stron.

O wojskową cenzurę prowencyjną, a nie prokuratury Państwa chodziło w notatce, podanej przez nas w dzisiejszej „Gazecie Porannej”. Słowo „wojskowej” wypadło z druku

Zastępcą Komisarza Generalnego w Gdańsku Błasiadeckiego, zamianowany został dotychczasowy delegat rządu polskiego w Gdańsku Mieczysław Jelowski.

(zet) Pomocnicy księgarscy grożą strajkiem. Wobec znacznej podwyżki płac warszawskich pomocników księgarskich, nasi pomocnicy wystosowali do pryncypałów żądanie zrównania ich płac z poborami warszawskimi, w przeciwnym zaś razie zagrozili strajkiem

(zet) Ile błora za ciastka w pewnej kawiarni? Zakaz wypieku ciastek dał impuls niektórym, szkoda, że pierwszorzędym, kawiarnikom naszym do niesłychanego wprost wyzysku. W pewnej kawiarni przy ul. Akademickiej żądają za ohydne gatunki ciastko nie więcej tylko siedem koron. Komentarze zbyteczne!

(r) Czy nie za słono czy za ostode... potraw? Do redakcji naszej przyniesiono sacharyne, kupioną w sklepie korzeniowym p. M. przy pl. Unii Brzeskiej. Kryształki sacharyny są w powyższym sklepie sprzedawane w worczkach, w ilości nie większej, niż na koniec noża. Szczypta ta kosztuje jednak aż pięć koron. Czy nie jest to cokolwiek za drogo? Tembardziej, że do niedawna można było dostać w wymienionym handlu sacharyne w fiolkach. Jedną fiolkę kosztowała 7 koron, zawartość jej była trzy razy większą od zawartości obecnej terełki papierowej. Kiedyż wreszcie ustanie wyzysk biednej ludności, nekanej rozmaitemi swabieniami przez niesmiannych kupców?

(s-i) Z epizodów bolszewickich. Dziennik „Krasnaja armija” drukuje ogłoszenie o zaginięciu psa Trockiego, za którego odprowadzenie została obfowana wysoka nagroda. Tenże dziennik donosi, że na Wóldze spłonał „Antoni Czechow”, parowiec agitacyjny, który odbywał kursy w celach propagandy bolszewickiej. Jeszcze nie tak dawno występujący nadto przeciw bolszewikom z wyżyn pamiastkich poeta K. D. Balmow znalazł się teraz na służbie u bolszewików w oddziale popia-ania sztuki. Balmow otrzymuje sto tysięcy rb. pensyi.

(zet) Banknoty ruskie w sztukach po 100 hrywien rzucił jakiś spekulant masowo na czarną giełdę lwowską, która za nie bardzo mało płaci. Poniżamy już grube, ordynarne wykonanie tych papierków, świadczące, że Rusini niczego nie umieli w swoim „państwie” wykonać przyzwyczaj.

Wykolejenie pociągu towarowego na stacyi Grzegórzki. W dniu 8 bm. pociąg towarowy zmierzający z Grzegórzek do Krakowa o godz. 8.45 m. wieczorem jadąc po pochyłym torze rozbił się wskutek wadliwego sprzęgnięcia wagonów. Nastąpiło najechanie tylnej części pociągu na przednią, co spowodowało wykolejenie oraz częściowe uszkodzenie 15 wagonów. Personal dzięki nadzwyczajnemu zbiegowi okoliczności nie odniósł żadnych obrażeń.

(zet) Rozmowa telefoniczna z Tarnopolem jest wprost niemożliwą z powodu bowiem wadliwości drutu, mówiącego prawie nic a nic nie słychać. Wczoraj mieliśmy ważną rozmowę z pewną wojskową władzą w Tarnopolu, ale mimo krzykiem wypowiedzianych słów bardzo mało z nich zrozumiał nasz rozmowca, tak samo, jak my jego. Gdyby przedsiębiorca prywatny tak obsługiwał klientów, jak to czyni zarząd telefonów, latami nie puszczono by go z kryminału. Zwalanie zaś winy wszystkich niedomagań na stosunki wojenne, są coraz częściej powodem nieporadności naszych władz rządowych. Za co bowiem każe sobie płacić zarząd telefonów, skoro klientowi nie dostarcza tego, do czego zobowiązał się?

Ślepy podróżnik dokoła świata. W wiedeńskim oddziale amerykańskiego „Joint Distribution Committee” zjawił się młody, ślepy człowiek, prowadzony przez rnosyjs. pielęgniarkę i prosił o pomoc w swem smutnem położeniu. Człowiek ów zwie się Szwidki i pochodzi z Tyflisu na Kaukazie. Używany był do zakupna w rosyjskiej armii i w tym charakterze wysłano go podczas wojny do Japonii dla zakupna towarów. W drodze powrotnej natknął się na rewolucję i szukał schronienia u swego brata w Kijowie. Przeszedł tyfus plamisty i stracił skutkiem epidemii tyfuszowej brata i bratową. Jako rekonwalescenta bolszewicy wysłali go do Sławety i dali mu jako pielęgniarkę żonę rosyjskiego bolszewika. Tu wpadł w ręce piadrującego czerwonym wojskom ukraińskich bolszewików, którzy zrabowali ich doszczętnie i wygnali go wraz z pielęgniarką. Na dobitkę stracił podczas tych przejść wzrok. Wybrał się teraz z powrotem do Tyflisu. Nie mogąc z powodu rozruchów wojennych wybrać prostą drogę, udał się do Warszawy, gdzie litościwi ludzie umożliwili mu wyjazd do Wiednia. Z Wiednia Szwidkę chce wraz z swoją pielęgniarką drogą na Serbię, Bułgarię i

ORBERT HICHENS. (24)

PŁODNY SZCZEP.

POWIEŚĆ

Tłómaczyła z angielskiego
BR. NEUFELDÓWNA.

(Ciąg dalszy).

Hrabina Bocvara skwapliwie podtrzymywała ten temat rozmowy, tak bardzo przypadający jej do gustu. Dolores, słuchając złośliwych uwag, uczuła się nagle dziwnie osamotnioną. Montebruno, swoim ostrym, cienkim głosem, drwił teraz z do- brze znanej kobiety z towarzystwa, której kocha- nek, wierny przez szereg lat, zaczął nagle okazy- wać słyną skłonność do oswobodzenia się ze słod- kich więzów.

— A ona jest zdumiona, nie tem, że pozostał przez tyle lat, ale tem, że teraz chce odejść. Ale ta kobieta dotknięta jest ciężką chorobą.

— Jaka? — spytała hrabina ciekawie.

— Paraliżem serca, nazwanym przez niektó- rych wiernością.

— Czy pan uważa wierność za chorobę?

Wszystkie kroski na wysokiem czole Monte- bruna, były w ruchu.

— Sparaliżowane ciało nie może przejść z je- dnego pokoju do drugiego. Sparaliżowane serce nie może opuścić jednej miłości dla drugiej. Ska- zane jest na jedną miłość, podobnie jak sparaliżo-

wane ciało skazane jest na przebywanie w je- dnym pokoju.

— W takim razie zasługuje na współczucie?

— rzekła Dolores.

— W życiu mało jest miejsca na współczucie

— odparł Montebruno zwracając na nią krwią na- bieżnę oczy.

— Cara, czy tam, gdzie pan siedzi jest prze- ciąg? — spytała hrabina.

— Zdaje mi się... Ale nie wiem, skąd idzie — odparł Dolores.

— Wstąpimy i usiadźmy w Nallu; tam wyf- jemy kawę i wypalimy papierosy.

Gdy weszli do Nalli hrabina rzekła do Monte- bruna.

— Magnabio, każ podać kawę, a pan Czary miech sobie zapali cygaro. Lady Cannynge spędzi ze mną sam - na - sam pięć straszliwie nudnych minut, jak zwykle kobiety po obiedzie w Angli. Cara, proszę ze mną na nudy.

Podprowadziła Dolores nieco dalej, do malej kanapki, a gdy usiadły, rzekła poufnie:

— Czy pani zauważyła, że Carelli nie ode- zwał się wcale, gdy Montebruno mówił o Annie Marsina i o Pawle Cillia?

— Zauważyłam. Widocznie co to nie inte- resuje.

— Montebruno jest złośliwy; cała historia o zakończeniu tego romansu skierowana była pod adresem Cavelliego.

— A cóż Cavelli ma z tem wspólnego?

— Uczynił niedawno to, co Cillia chce uczy- nić teraz.

Złotawo bronzowe oczy hrabiny wpatrywały się badawczo w Dolores

— Nie rozumiem.

— Czy pani wie, że Carelli ma lat trzydzieści?

— Doprawdy?

— Tak, i nie jest jeszcze żonaty. Stara księżna miała dla niego w pogotowiu kilka panien z wie- kiami posagami, a dwie nadto były wcale przystoj- ne. Ale on żenić się nie chciał.

— Dlaczego miałby się koniecznie żenić?

— Tak każe zwyczaj we Włoszech, zwiast- cza jedynakom.

— Może się nie kochał — rzekła Dolores, z umyślną obojętnością, rozglądając się dokoła.

Droga ale despotyczna dłoń hrabiny spoczę- ła na jej ramieniu.

— Właśnie kochał się i dlatego się nie żenił.

— Istotnie?... Jaka księżna Bartoldi ładna! Zdało mi się, że Sycylianki...

— I mnie także... Carelli przez dwanaście lat od osiemnastego roku życia należał do księżne. Manrelli. I zerwał z nią, jak Cillia chce zerwać z Anną Marsina. Cały Rzym wie o tem.

Dolores odczuła silniejszy nacisk drobnej dło- ni na swoim ramieniu.

— Jaki mógł być powód tego zerwania, cara? Jestem niesłychanie ciekawa.

(D. c. n.)

Turcyę dostać się do Batumi i dalej do Tyflisu. Komitet amerykański zaopatrył obu podróżnych we wszystko potrzebne i zajął się ułatwieniem podróży.

Lekarstwo na raka. Z Genewy donoszą, że lekarz francuski Odlin, po długich poszukiwaniach, znalazł nakoniec sposób zupełnego wyleczenia raka. Dr. Odlin oświadczył pewnemu dziennikarzowi, że potrafi leczyć raka w przeważnej części wypadków i ręczy za zupełne wyleczenie w początkowym stadium choroby.

(zet) **Ruskie wykłady naukowe**, które z inicjatywy Instytutu Stauropigijskiego miały rozpocząć się wczoraj, zostały zakazane z rozporządzenia policji. Z tego powodu prasa ruska bije „larum“, zaciominając o tem, że władze ruskie nie pozwalają na naukę nawet w polskich choćby tylko szkołach ludowych. Niema co mówić... nowa „krywdka“.

(zet) **Męki w polskiej niewoli.** „Hromadska Dumka“ pisze: Już półtora roku mija, odkąd męczy się w polskiej niewoli Ilko Hajda... Zapewne — niewola nie jest słodka. Ale po cóż pchał się do niej sam, nieproszony przez nikogo biedny Ilko?

(zet) **W pawilonach 00 groi strąk.** Za przykładem wszystkich pracowników lwowskich poszły też nasze „domny“ z pod znaku 00 i zamierzają zastrąkować, jeśli magistrat nie zarządzi zamknięcia pawilonów w godzinach południowych od 1—3. Które władze odnośnie rozpatrzą kwestyę, czy w tej dziedzinie zaiste określenie godzin pracy jest dopuszczalne?

Kolonje francuskie obejmują obecnie obszar 11 milionów km. kwadr. z ludnością 56 milionów głów. Francja jest obecnie po Anglii największym mocarstwem kolonialnym świata.

Podwyższenie opłat pocztowych we Francji. Izba deputowanych uchwaliła podwyższenie opłat pocztowych we Francji. Opłata listowa wewnątrz kraju podniesiona została z 15 na 25 ct., należność telegraficzna za słowo na 15 ct., abonament telefoniczny zależnie od kategorii wynosić będzie 700, 1000 i 1200 fr.

Amerykańsko-polska Izba handlowa i przemysłowa, która się ukonstytuowała w Nowym Jorku ostatecznie wybrała prezesem Franciszka St. Phallego, wicedyrektora fabryki lokomotyw Baldwin, wiceprezesami Williama Franklina Sands z American International Corporation i p. H. B. Demaretta z American Export Manufacture, skarbnikiem Filipa Bird z National Association Manufacturers, tymczasowym sekretarzem Eugoniusza Ackermana, dyrektorami pp. Mirskiego, Faterzona, Czesnaka, wicedyrektorami National City Bank, Muchnika z American Locomotiv Work i Estroma z Irving National Bank.

(zet) **Stary katarciarz**, znany dobrze spacerowiczom z ul. Legionów i Akademickiej, umieścił na instrumencie, wyrywającym same pieśni patriotyczne, transparent z napisem, iż weteran z r. 1863 prosi o wsparcie. I co powiedzą na to oficerowie koalicyjni, skoro dlojdzie do ich wiadomości, iż b. żołnierz polski zarabiał na życie żebranią uliczną?! Dlaczego do tego weterana nie została zastosowana niedawno uchwalona ustawa o zaopatrzeniu naszych bohaterów z powstania styczniowego? Co na to pp. Syroczyński i Biechoński, oraz Tow. weteranów r. 1863?!

Jak się Niemcy po polsku uczą. Do rządu humorystycznych przejawów obecnej chwili na Pomorzu należy niewątpliwie jadłospis, prezentowany na dworcu kolejowym w Tezewie, pracownicy zestawiony przez kelnera wspólnie z doradą fachową gospodyni kucharki. Brzmi on, jako następuje: Buljon kartofle zupy. Baranina zrazy. Języna z Wino soso. Fricasse od kogut. Baranina smażyć (pieczeń baranina). Świnina - sula. Belsztyk, Smażyklops, kapusta z kartofle, Jedna chleb z kiełbasa itp. Jak na początek, wcale nieźle!

(—) **Magazyn rzeczy różnych** wykryła wczoraj policja podczas rewizji w mieszkaniu Stan. Reizera, dozorca przy ul. Leona Sapiehy 1. 17. Prócz różnej bielizny, pościeli i garderoby, zakwestyonowano w tym magazynie tylko 13 marynarek, 5 kamizelek, 6 par spodni itd. Część zakwestyonowanych rzeczy poznali już niektórzy poszkodowani jako swą własność. Właściciel magazynu tłumaczył się, że niektóre rzeczy dostał darze od różnych osób, część zaś kupił dla swego użytku na placu Solskich.

(x) **Wypadek podczas pracy.** Wskutek nieostrożnego obchodzenia się z windą na głównym dworcu kolejowym pakier Teodor Czewicz, liczący 52 lat, doznał wczoraj zmiążdżenia stopy lewej nogi. Czewicz natychmiast po wypadku odwieziono do szpitala powszechnego.

(—) **Nagła śmierć.** Antonina Świtlik, licząca 55 lat, dozorczyń realności przy ul. Bartosza Głowackiego 1. 18, zmarła wczoraj nagle w swym mieszkaniu. Przybyły na miejsce agent policji Marcialo stwierdził, iż rzeczy zmarłej były rozrzucone po mieszkaniu. Kto je rozrzucił i w jakim celu na razie nie wiadomo.

(—) **Kopertę z 2212 marek i 140 koron** znalezioną wczoraj popołudniu na stole w trafice Józefa Monisa w Ryńku 1. 12 zdeponowano na policji.

(—) **Z meków społecznych.** Przed miesiącem Izidor Huss, dekorator ożenił się z Anną Katzówną w Jarosławiu, gdzie była ona kasjerką w jednym z tamtejszych publicznych domów. Przed kilku dniami Huss zabrawszy żonę, złotą bransoletę, zegarek, pierścień oraz 40.000 kor. oznaimił jej, że jedzie do Lwowa kupić łazienkę. Życzliwie przyjaćiółki żony jednaś zawiadomiły ją przed kilku dniami, że mąż jej wyjechał najprawdopodobniej do Ameryki z damą z półwiadka Lorka. Wczoraj stwierdziła żona Hussa, że doniesienie przyjaćiółek polegało na zupełnej prawdzie.

(—) **Kradzież krup i smalcu.** Na szkole Henryka Baltucha, zamieszkałego przy ul. Blacharskiej 1. 20, skradziono wczoraj ze spiżarki, stojącej na ganeczku 10 kgr. krup i 2 kgr. smalcu łącznej wartości 500 kor.

(—) **Bójka na pl. Krakowskim.** Wczoraj przed południem na pl. Krakowskim Helena Kraus pobita naczyniem blaszanym po głowie Irene Piotrowską. Pogotowie ratunkowe opatrzyło rany Piotrowskiej, a policja poleciła jej ze sprawą tą zwrócić się do sądu.

(—) **Na głównym dworcu kolejowym** podczas wsiadania do pociągu skradziono wczoraj Hermanowi Schargelowi portfel z 3000 kor. i 2 czekami na 5000 kor. opiekującymi.

KOMUNIKATY.

(mg) **Koncert na dochód kaplicy „Orlą“.** Za inicjatywą p. prezesa Włodzimierskiego, a gorącym poparciem p. dyrektora Sołtysa, odbędzie się dnia 14-go marca, w niedzielę w południe w Tow. Muzycznym koncert na dochód budowy pomnika „Kaplicy Orlą“. Odegraną będzie dziełta symfonia Beethovena. Takie pp. soliści, jak orkiestra i chóry, najchętniej podjęli się wykonania, chcąc dorzucić swoją cegiełkę do tej budowy, a nawet przeznaczyli na ten cel część swego honorarium.

Koncert Mieczysława Mülnza, młodego a tak świetnego już pianisty, ogromnie wzbudził we Lwowie zainteresowanie. Program tego koncertu, który odbędzie się dnia 16-go marca jest następujący: Bach—Liszt: Warjancje — Recitativo — Chorał, Beethoven: Sonata E-dur op. 109, Brans. Intermezza op. 117. Chopin: Nocturna op. 62, Nr. 1 H-dur, Schezzo H-moll, Debussy: Preludya, Liszt: Les echos de Geneve. Bilety w składzie fortepianów Polonickiego, ul. Tańskiej 1.

(mg) **Odczyt Leona hr. Pinińskiego.** We wtorek 16 marca, o godz. 6-tej popoł. odbędzie się w

saft Muzeum przemysłowego odczyt Leona hr. Pinińskiego p. t. „Sw. Franciszek z Asyżu a sztuka włoska“ z licznymi świetnymi obrazami.

Staraniem Uniwersytetu Lwowskiego odbędą się 12 b. m. dwa wykłady: 1) W Stow. Kolejarzy, ul. Grodecka 69, mówić będzie dr. Wereszczyński: „O ustroju państwa polskiego“, 2) w Stow. robotników budowlanych, ul. Clowa 6, prof. Wierdak: „O życiu ważniejszych drzew lasnych w Polsce“. Początek obu wykładów o godz. 7 wiecz.

Z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. W miesiącu styczniu br. otrzymali w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie stopień doktorów praw: L. Gottesman, L. Alter, T. Kwasik, J. Majurk, J. Pilpel, A. Flekar, F. K. Marszałek, M. Aszkenase, D. Bobanycz, A. Mendelsohn, I. Rothausser. Stopień doktorów medycyny: F. Wróblewski, F. Niewiadomski. Stopień doktora filozofii: Jan P. Lewiński.

Biuro Pogotowia Narodowego zostało przeniesione do gmachu Seminarjum ruskiego przy ul. Kopernika 1. 36 II p.

Do obrońców Lwowa: „Oficerowie, podoficerowie i żołnierze żandarmerji polowej z czasów obrony Lwowa (od 1 do 22 listopada 1918) przesyła zgłoszenia, celem sporządzenia wspólnej odznaki i spisu pamiątkowego pod adresem F. Ochowicz, Centrala inwigilacyjna Dłwa żandarmerji wojskowej O. G. Lwów. Do zgłoszenia dołączyć należy: poświadczenie ówczesnej służby (legitymacja żandarmerji). Termin zgłoszenia do dnia 31 bm.

Sekcja narciarzy „Czarni“ odwołuje zapowiedziane na 13 i 14 bm. zawody narciarskie w Sławsku, z powodu braku śniegu.

Całodzienne i całonocna służba w Mińsku Litewskim. Według doniesienia wojskowej dyrekcji telegrafów i telefonów w Mińsku Litewskim, mianuje urząd telegraficzny w Mińsku, począwszy od 8 marca całonocną i całodzienną służbę bez przerwy.

Gmina izraelska w Podhajcach złożyła w dowód swej lojalności do Państwa Polskiego na moje ręce 3000 koron na fundusz wdów i sierót po poległych obrońcach Lwowa i 2000 koron na odnowienie i odświeżenie grobów poległych bohaterów w obronie Lwowa, niepochojących z Galicji wschodniej. Te ostatnią kwotę przesłano Zarządowi straży mogił polskich bohaterów na ręce ks. dziekana Panasia. Za te dary składam ofiarodawcom najserdeczniejsze podziękowanie. Linda, pułkownik, kom. m. m. p.

Ruch telegraficzny z Litwą. Dyrekcja poczt i telegrafów we Lwowie komunikuje: W ślad za tutejszym okólnikiem z 3 lutego br. L. 13.905-X a) zawiadamia się urzędy pocztowe w myśl rozporządzenia Ministerstwa poczt i telegrafów z 21 lutego 1920 L. 4689-346-IV, iż prywatny ruch telegraficzny dozwolony jest do następujących miejscowości na Litwie: Kalwarya, Kowno, Maryampol, Poniewierz, Rosienie, Szawła, Telsze, Taurogi, Wylikowyszki i Wilkomierz. Odnosne telegramy przyjmować można tylko na odpowiedzialność nadawcy.

H u m a n o l.

Płynny tłuszcz ludzki.

Tłuszcz ludzki uzyskany przy operacjach użytkowuje się w chirurgii. — Jak się sporządza humanol. — Humanol zapobiega zrosnięciu się operowanych ścięgien. — Usuwa bóle reumatyczne w stawach. — Ułatwia diagnozę.

Berlin, w marcu.

Znany uczony dr. Loeffler z Halle ogłosił w jednym z ostatnich numerów „Umschau“ następujące wiadomości z dziedziny chirurgii:

Wzrastający brak surowców zaznaczył się także niekorzystnie w chirurgii. Trudno zwłaszcza o dostawę olejów i tłuszczów. Aby zapobiec temu brakowi i uzyskać środek zastępczy dr. Loeffler spróbował w r. 1916 tłuszcz pozostały po operacji wrzodu tłuszczowego (Lipom) użytkować w chirurgii. Ten sam pomysł miał jeszcze w r. 1909 dr. Hollander, przyczem nadał tłuszczowi ludzkiemu nazwę „humanol“.

Od czterech lat używał dr. Loeffler humanolu

do rozmaitych celów w chirurgii i zawsze dochodził do najlepszych rezultatów.

Humanol sporządza się z tkanki tłuszczowej uzyskanej z operacji narośli tłuszczowych na osobach pozatem zupełnie zdrowych. Tkanek tłuszczową uwalnia się naprzód o ile możliwe z włókien i moczy się przez kilka godzin w wodzie, aby ją oczyścić z krwi. Kraje się następnie w drobne kawałki i wyciska szklanym tłokiem do wody, poczem przez sterylizowaną gazę wlewa się tłuszcz do innego, również sterylizowanego, szklanego naczynia. W ten sposób otrzymuje się tłuszcz sterylizowany, przejrzysty, zupełnie czysty kolor.

Zapach jest nieprzyjemnie słodkawy; w zam-

kniętem szklanem naczyniu uaje się przechować i jest każdej chwili dobry do użycia.

Wstrzyknięty pod skórę humanol po 5—7 dniach bezboleśnie i zupełnie wchłonięty, bez żadnych powypadków.

Bardzo dobre wyniki osiągnięto z humanolem przy operacji rozłączenia zrosniętych ścięgien i nerwów, gdzie idzie o to, aby zapobiedz powtórzeniu ich zrosnięciu. W tym celu zszywa się ranę o tyle, aby można jeszcze wetknąć w nią koniec strzykawki Pravaza, którą wstrzykuje się humanol, i rozprzestrzenia się go lekkim masażem.

Można więc stosować humanol we wszystkich wypadkach zapobiegania zrosnięciu.

Przedewszystkiem jednak dr. Loeffler zwraca uwagę na dwie nowe dziedziny stosowania humanolu. W początkach reumatyzmu w stawach udało się zapomocą iniekcji dwóch do trzech centymetrów kubicznych humanolu usunąć tarcie, a tem samym i bóle, bez objawów zapalenia. W razie potrzeby powtarza się iniekcja kilkakrotnie.

Tylko w wypadkach, gdzie choroba stawów powstała na tle gruźlicznym — a jest to często trudnym do rozróżnienia — iniekcje humanolem wywołują podrażnienie i sprawiają ból. Tym sposobem z pomocą iniekcji humanolu ustalić można diagnozę, czy choroba stawów jest gruźliczna, czy też innego rodzaju.

W miejsce jodoformu gliceryny można z dobrym skutkiem użyć jodoformu humanolu.

Na podstawie długoletniego doświadczenia dr. Loeffler poleca zatem stosowanie humanolu przy rozmaitych zabiegach chirurgicznych.

Ekonomista.

Rozwój banków w Polsce.

Lwów, 11. marca.

(Sp.) Proces unifikacji życia gospodarczego Polski znalazł swój wyraz również i w rozwoju banków w Polsce, które od początku wojny światowej w miarę, jak na skutek działań wojennych znikły kordony, rozszerzały swą działalność na pozostałe dzielnice Polski. Objaw to na ogół podświadomy, a tem bardziej podkreślenia godny, iż ekspansja banków na terytorya b. dzielnic stawały się przeszkodzie rozliczne trudności zarówno prawne, jak i faktyczne, do których zaliczyć należy niechęć stołecznych banków warszawskich do swych pokrewnych instytucji z dzielnic poznańskiej i małopolskiej. Przyszłość jednakowoż da możliwość dopiero stwierdzenia, czy tendencja rozszerzenia swą działalność na ziemie innych b. zaborów nie ma w sobie pewnych cech ujemnych, w szczególności zaś czy przeniesienie punktu ciężkości z terytoryum dotychczasowej swą działalności na stolice państwa nie przyniosła szkody dotyczącej dzielnicy.

Ciekawych szczegółów, dotyczących wspomnianego procesu rozszerzenia działalności banków na całą Polskę dostarcza ogłoszone obecnie sprawozdanie z działalności Związku banków w Polsce. Ze sprawozdania tego wymienimy następujące szczegóły:

Po uwolnieniu b. Kongresówki z pod panowania rosyjskiego otwiera się dostęp do tej dzielnicy dla banków z dwóch pozostałych zaborów. Już w r. 1916 Bank Krajowy i Bank Przemysłowy we Lwowie łączy się z Bankiem Przemysłowym w Łublinie i Dąbrowie Górniczej. W czerwcu 1917 r. Bank Handlowy w Poznaniu łączy się z Bankiem Kredytowym. W końcu r. 1917 rozpoczyna w Warszawie swe czynności filia poznańskiego Banku Związku Spółek zarobkowych. W r. 1918 w Łublinie zakładają swe filie Gal. Ziemski Bank kredytowy i Bank Związku Spółek Zarobkowych. W r. 1919 Bank Przemysłowców w Poznaniu nawiązuje ściślejszy kontakt z Bankiem dla Handlu i

Przemysłu w Warszawie, Bank Przemysłowy we Lwowie łączy się z Bankiem Przemysłowym Warszawskim, nabywając większość akcji tego banku; Bank Kurlecki, Potocki i Ska z Poznania zakłada filię w Warszawie.

W r. 1919 rozpoczyna się akcja banków b. dzielnicy pruskiej i rosyjskiej rozszerzenia swej działalności na terytoryum Małopolski. I tak poznański Bank Związku Spółek Zarobkowych otwiera oddział w Krakowie, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie nabywa od Powszechnego Banku Depozytowego w Wiedniu trzy filie: we Lwowie, Drohobyczu i Stanisławowie i zamienia je na własne filie. W końcu 1919 Bank Handlowy w Warszawie zakłada oddział w Krakowie.

Usunięcie kordonów znajduje swój wyraz i w nazwach banków, które odrzucają dzielnicowe swe firmy, zamieniając je w ogólne, jako to: Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu we Lwowie przemienia swą firmę na Powszechny Bank kredytowy, Bank Galic. dla handlu i przemysłu w Krakowie na Polski Zakład kredytowy, wreszcie Galic. Akcyjny Bank kupiecki postanawia przenieść instytucję centralną do Warszawy i przelicza się w Bank Kupiectwa Polskiego z siedzibą w Warszawie.

Dalszą cechą charakteryzującą obecną działalność banków w Polsce jest powiększanie kapitału zakładowego. Ida one w tej mierze za nakazem czasu, wymagającego od banków odrodzonego państwa zwiększonej działalności; w znacznej części jednak dokonuje się zwiększenie kapitału zakładowego pod wpływem deprecjacji pieniądza krajowego.

W r. 1918 podnoszą swe kapitały zakładowe: Bank kredytowy w Warszawie do 4 milionów marek, Bank krajowy we Lwowie do 33,600,000 kor., Galic. Ziemski Bank kredytowy do 6, potem do 20 milionów koron (obecnie do 30 milionów). W r. 1919 Bank Handlowy w Warszawie podnosi kapitał do 25 milionów rubli, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie do 10 milionów rubli (obecnie zwiększa go ponownie), Bank kredytowy w Warszawie do 10 milionów marek, Bank Przemysłowy we Lwowie do 100 milionów kor., Bank Ludowy dla rolnictwa i handlu we Lwowie do 30 milionów koron, Gal. Akcyjny Bank kupiecki do 6 milionów koron, Bank Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu podnosi kapitał do 60 milionów marek i Bank Dyskontowy w Bydgoszczy do 3 milionów marek.

Powstaje w tym czasie również szereg nowych banków. I tak założony został w 1916 r. Bank kredytowy w Warszawie (kapitał 1 miliona rubli), Bank Ziemski (3 miliony rubli); w 1918 r. w Lublinie Bank Ziemi polskiej (1½ miliona koron), w Łancucie Bank Ziemski dla kresów (1 miliona koron); w 1919 r. w Warszawie Bank kredytu hipotecznego (10 milionów marek), Bank Wschodni (8 milionów marek), Państwowy Bank Rolny, Bank Komunalny, Bank Kupców Podróżujących dla Handlu i Przemysłu w Poznaniu, oraz w końcu 1919 r. zyskują zatwierdzenie statutu Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich w Warszawie (5 milionów marek), Banku Dyskontowego we Lwowie (2 miliony koron), oraz banków, zakładanych przez Związek ziemian we wszystkich trzech dzielnicach.

Wreszcie tworzą liczne banki nowe oddziały, rozszerzając sieć swą po całej Polsce.

Wspomniane sprawozdanie omawia pokrótce również działalność banków polskich poza ramami rozbudowy organizacyjnej. Podkreślenia godnym jest fakt, iż banki nasze pozbawione są centralnego Instytutu kredytowego, który przed wojną (np. Bank Austro-Węgierski) przez reeskont weksli nadawał bankom większą elastyczność w udzielaniu kredytów. Dziś to źródło kredytu odpadło wskutek braku odnośnego Instytutu reeskontowego, w następstwie czego zmalały interesy wekslowe banków i ograniczony został udzielanych przez nie kredyt do granic własnych zasobów. Wyrazem tego jest zupełny prawie zanik kredytu w stosunkach handlowych dokonywanych obecnie prawie wyłącznie za gotówkę.

Właściwe operacje banków dyskontowe, po-

lezające na skupie weksli t.zw. handlowych, które stanowiły przed wojną podstawowy przedmiot działalności wielu banków, redukują się do minimalnych rozmiarów. Natomiast rozwija się operacja udzielania zaliczek na zastaw towarów, magazynowanych przez klientów w składach banków, udzielanie kredytów przemysłowcom na podtrzymanie ruchu w przedsiębiorstwach, lub też na uruchomienie przedsiębiorstw, doszczętnie przez wojnę niezniszczonych, lub wreszcie udzielanie pożyczek rolnikom na odbudowę gospodarstw i zakup inwentarzy. W wielkiej mierze zajmują się też banki obecną działalnością grynderską, zmierzającą do przysporzenia krajowi placówek, których tworzenie w nowych warunkach politycznych i gospodarczych staje się konieczne.

OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Kores. Prakt. Kursy rachunkowości
Z. OLSZEWSKIEGO
KURKOWA 38
rozpoczynają d. 16-go b. m. **NOWE KURSA:**

1) buchalterii, korespondencji handlowej itp.

2) rachunku wojski państwowej.

Dla zamiejscowych system korespond. — Wpisz do 10. bm. codziennie od 3—4 popł. 2074.

POSADY I PRACE

Po rzebna siła biurowa — pismo maszynowe — język francuski, angielski i niemiecki pożądanym. Obrońca patentowy, inż. Dziański, Kochanowskiego 44. 20939

Towarzystwo agrarno-osadnicze, Oddział pomiarowy Lwów, ul. Halicka 21, przyjmie piętnastu stałych pomocników pomiarowych (figurantów) na czas od 15-go marca do końca listopada r.b., za wynagrodzeniem miesięcznym 800 koron. Praca przy pomiarach wyłącznie na wsi w różnych powiatach wschodniej Małopolski. — Koszta podróży i mieszkanie na wsi na koszt Towarzystwa. Pierwszeństwo mają inwalidzi armii polskiej z dniem tej pracy. Zgłaszać się osobiście z dokumentami między 5—6 popoł. 2095r

Emeryt w sile wieku, obznajomiony z rachunkowością kupiecką, ewentualnie także z pracą biura handlowego — potrzebny. Zgłoszenia z podaniem wyrażanego wynagrodzenia pod: D. H. do Administracji „Gazety Wieczornej”. 20983

Pannę, obznajomioną dobrze z buchalterią, pisaniem na maszynie i stenografią przyjmie „Pomoc Gosp. darcza”, Spółka z ogr. por. we Lwowie, 3-go Maja 12. Zgłoszenia z odpisami świadectw od 11 do 12 przed i 5 do 6 popołudniu. 20991

Poszukuje się kobiety do sprzątanja na trzy godziny przedpołudniem. Długoletnie świadectwa, książeczka i dobre informacje są konieczne. Zgłoszenia: Słowackiego 6, mezanin. 21047

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Poszukuję mieszkania z dwóch pokoi lub więcej z kuchnią. Pośrednictwo nagrodzę pieniędzmi i rozliczaniem. — Wiadomość w Biurze Niemczynowskiej, plac Akademicki 3. 20932

Poszukuje się mieszkania 6—8 pokoi wraz z przynależnościami między 1-szym maja a 1-szym lipca b. r. — Pismem z loszenia należy nadsyłać do Centraln. Biura Cukrowni Chodorowskiej, Lwów, ul. Staszica 8, pierwsze piętro. 20970

Willa jednopiętrowa z ogrodem, w okolicy ul. Listopada, przy tramwaju, zaraz do wynajęcia. Wiadomość w magazynie perfumeryi WP. Stońskiego, ul. Legionów 1. 1. 20997

Poszukuję pokoju skromnie umeblowanego, z osobnym wejściem, w śródmieściu, przy izraelickiej rodzinie. Cena obojętna. Zgłoszenia do Admin. „Wieczornej” pod „Zaraz”. 21028

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Kupię okazjynie sznurek perł i szal gronostajowy. Zgł. do Administracji pod „Z. Z. Kurjer Lwowski”. 21008

Dwie szafy orzechowe sprzedam — Lyczakowska 34 — drugie piętro, drzwi 8. 21041

Sprzedam ubranie żakietowe, marynarskie, reglany, narzutki, spodnie, kamizelki, marynarki. Sprzedaż komisowy, Sobieskiego 15.

Zyrandol elektryczny szklany i naczynia kuchenne zaraz do sprzedania Szymonowiczów 9. 20998

Oliwa maszynowa lepszego gatunku kilka beczek okazynie do sprzedania. Informacja udzieli Chmielewski, Potockiego 28, od 3-5. 21000

Marki polskie wszelkie które wyszły, nawet najnowsze, kupuję. Zygmunt Grund, Lwów, Rutowskiego 16. 20917

Syndykat ekonomiczny, Lwów, Bielowskiego 5, sprzedaje uprawnionym odbiorcom: kartofle, buraki, fasola (we Lwowie), groch, kaszę hreczaną, suszone buraki cukrowe, mąkę żytnią, mąkę pszenną razową (na żądanie certyfikaty), mak, miód, sliwki, marmoladę — ponadto automobile, benzynę, sukno i gwoździe. Zgłoszenia od 3-5 popol. 21021

Nowe klubowe meble, kryte pluszem, biblioteka, pult, stół dębowy, nowy materac włosienny, używane dwa garnitury, meble kryte pluszem, lustro weneckie, dwie kanapy — do sprzedania — plac Strzelecki, budynek Izby Rękodzielniczej (obok głównej bramy) od godziny 4-6 popołudniu. 21034

ROZMAITĄ

Naprawa pończoch specjalnymi maszynami, podrobienia. Kopernika 12, za bramą. 20955

Institutrice française donne des leçons. Chmielowskiego nr. 9, drzwi 6. 21001

Roboty murarskie, kanalizację, rekonstrukcję, przeróbki i odnawianie domów przyjmuje pod gwarancją we Lwowie i na prowincji Kłikon Antoni, ulica Jabłonowskich 28. 20884

Kapitałiści, współpracownicy, agenci i siły biurowe poszukiwane do rozszerzenia istniejącego konsumu. Zgłoszenia od 3-5 popol. Zakład Transakcji finansowych, Lwów, Bielowskiego 5. 21020

Akuszterka z Warszawy przyjmuje zamówienia, udziela porad pod dyskrecją ul. Asnyka 9, drzwi 2, A. Lutkowska. 20298

SOLALI
Najlepsze tytki i bibułki cygarelowe.

Ekonomat Int. D. O. G. Lwów
zakupi

PAPIER

i przybory kancelaryjne

w większej ilości.

Oferty wraz z próbkami wnosić do Ekonomatu Int. Lwów Sakramentek 26 najpóźniej do 15. marca 1920. 20971

WOZYZ

SIECZKARNIE, MŁYNIKI, BRONY, KIEPASY, ULE
WYRABIA MASOWO

„OŚWIECIMI“

FABRYKA MASZYN I NARZĘDZI ROLNICZYCH
W OŚWIECIMIU (Małopolska). 18767

Obuwia próżne z PASTY do obuwia „Zorza“
ZAKUPUJE w każdej ilości, placąc po 30 fenigów za jedno dobre pudełko

DOM HANDLOWO-KOMISOWY
Teodorowicz, Weleszczuk i Spółka
Lwów, ulica Sykstuska 14. 20830

Kamienicę 21016

wille II-piętrową i trzy domy parterowe z autogarażem, z komfortem, w ogrodzie owocowym, z mieszkaniem 10 ubikacyi, za półtora miliona Marek p. tylko katolikowi sprzedaje Biuro F. Tnrlińskiego, Kraków, Podwale 3.

Zawiadomienie.

Komunikujemy Szanownym P. T. Odbiorcom, że fabryka **LEON PRAGA I SP.** w Łodzi, po pożarze rekonstruowała się i na nowo podjęła fabrykację swoich znanych, doskonałych wyrobów **pasty do obuwia**

„MAZUR“

crochmalu **„BŁYSZCZ“** i płynu do czyszczenia metali **MAZUR.**

Zamówienia przyjmuje oraz informacji udziela **RUCH HANDLOWY**, przywóz i wywóz towarów — Lwów, Lindego 6. 21040

Kor. 350

placę za **aparat starych sztucznych zębów**, kupuję każdą ilość nawet połamanych a także stare, złote zęby. 21027

HOTEL CITY, ulica Legionów 13, pokój 10.
Codziennie od godziny 9 rano do 6 wiecz. bez przerwy.
Pozostają jeszcze bardzo krótki czas.

BIAŁA CZEKOLADA

WYROBU FABRYKI CUKRÓW I CZEKOLADY

Jan HÖFLINGER

Lwów, Rutowskiego 8. 20157
Wszędzie do nabycia.

MAGAZYN OBUWIA

poleca trwałe oraz eleganckie obuwie wszelkiego rodzaju po cenach przystępnych

Władysław Lipiński
ul. SZAJNOCHY 2 (róg Korernika). 20950

Większą ilość przewodów elektrycznych

oraz **OPRAWEK** sprzedaje w każdej ilości Biuro techniczno-handlowe **HE-MAN MACHAUF**, Kraków, ulica Długa 1. 34. 20913

KAMIENIE ŻÓŁCIOWE zmiękcza i usuwa **BEZ BÓLU**
CHOLEKINAZA
H. Niemojewskiego.

ATAKI W ZUPEŁNOŚCI USTAJĄ. — Objawy (początkowe): Ból w bokach i dołku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcyi. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorycz i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszkaach. Bóle i zawroty głowy. Silne zdenerwowanie. — Objawy (podczas ataków) W dołku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tyłnej, w pasie, krzyżu i sięga aż pod łopatki. Wzdęcia brzucha, rozsadzanie żeber i parcie na kiszka stołcową. Brak tchu, oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczkę.

Buższ. informacji udziela: Aptekarz-fizyolog **H. NIEMOJEWSKI**, Warszawa, Nowy-Świat 16, m. 27. 18252

TAPETY
w największym wyborze.
DIWANIKI
ścienne, z tapet.
CERATY 20630
im. na obrusy.
CERATKI dzieciinne
polecane najtaniej

Riczales i Margulies
Lwów, Sykstuska 18.

„POLSKI GLOB“ Towarzystwo transportowe-handlowe
Spółka z ogr. por.

Założ. w r. 1869. — przedtem **GOLDLUST I S-ka.** — Z. l. z. w r. 1869-
w Krakowie, ulica Potockiego 3.

Filie: Wiedeń, VIII. Schloßelg. 24. — Lwów, pl. Halicki 15. — Braiła, Palais Generala. — Szczakowa-Granica, Nadbrzezie.

Specjalna komnিকা:ya do i z Polski, Ukrainy, Rosyi i Rumunii. Zastępcy na znaczniejszych pogranicznych i portowych stacyach. Własne obszerne magazyny. Przewóz mebli patent. wozami i przechowywanie mebli.

Telegramy: „GLOB“. — Konto czek. Poczt. Kasy oszcz. nr. 141.394. Rachunek bież. w Gal. akc. Ban. u hipotecznym we Lwowie. 20905

Okręgowe Towarz. rolnicze w Gorlicach.

L. 30.

Gorlice, dnia 25 lutego 1920.

Konkurs.

Okręgowe Towarzystwo rolnicze w Gorlicach rozpisuje niniejszym konkurs na posadę powiatowego instruktora Kolek rolniczych, a zarazem kierownika biura Towarzystwa.

Warunki przyjęcia:

Wykształcenie rolnicze, zamiłowanie w organizacyjnej pracy, oraz zdolność popul. ryzatorska.

Placa wynosi 2000 kor. miesięcznie, zaś za każdy wykład po 50 kor. i zwrot kosztów podróży.

Kandydat będzie mógł nadto objąć instruktorat hodowli.

Posada nadana zostanie na rok prowizorycznie, poczem może nastąpić stabilizacja.

Kandydaci z wyższym wykształceniem rolniczym mieć będą pierwszeństwo.

Zgłoszenia do 20 marca 1920 z zapodaniem curriculum vitae i odpisów świadectw należy nadsyłać do Wydziału Okręgowego Towarzystwa rolniczego w Gorlicach.

Za Wydział: 21015

Prezes:

Władysław Długosz mp.

Sekretarz:

Franciszek Boczek.